नेपाल सरकार

राष्ट्रिय भूमि आयोग

ताहाचल, काठमाडौँ

फोन नं.: ०१-५३१३९३२, ५३१३९३५, ५३१३९३६

टोल फ्री नं.: १६६००१३५४४४

वेबसाइट : www.nlc.gov.np, इमेल : info@nlc.gov.np

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय भूमि आयोग

ताहाचल, काठमाडौं

राष्ट्रिय भूमि आयोग

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

राष्ट्रिय भूमि आयोग

ताहाचल, काठमाडौं

प्रकाशकः-

राष्ट्रिय भूमि आयोग

ताहाचल, काठमाडौँ

फोन नं. ०१-५३१३९३५

इमेलः info@nlc.gov.np

वेव साइटः www.nlc.gov.np

प्रकाशन मितिः- २०८० मंसिर

© **प्रकाशकमा**

प्रकाशकीय

नेपालमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको व्यवस्थापन प्रमुख सवालको रूपमा रहेको छ। भूमिमा रहेको अनौपचारिक भूसम्बन्धका कारण भूमिको ठुलो हिस्सा भूमि र राजस्व प्रशासन दायरामा आउन सकेको छैन। संविधानमा उल्लिखित आवास र खाद्य सुरक्षाको हक, दलितको हक, सम्पत्तिको हक र अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थित गर्ने राज्यको नीति कार्यान्वयन गर्ने विषयलाई सम्बोधन गर्न भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ (आठौँ संशोधन)ले विशेष व्यवस्था गरेको छ। नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णयबाट राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ स्वीकृत गरी मिति २०७८ भदौ २५ गतेदेखि राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन भई आयोगले कार्य गरिरहेको छ। यसै सन्दर्भमा २०८० असार मसान्तसम्ममा राष्ट्रिय भूमि आयोगको सूचना प्रणालीमा भूमिहीन दलित ७२ हजार ८२० भूमिहीन सुकुम्बासी १ लाख ४४ हजार ३२१ र अव्यवस्थित बसोबासी ६ लाख ९४ हजार १९० को लगत सङ्कलनको विवरण प्राप्त भएको छ।

भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन तथा विगतका आयोग, समिति वा कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गरी भूमि र आवासको अधिकारमा सबैको पहुँच र स्वामित्व स्थापित गराई देशबाट भूमिहीनताको अन्त्य गर्ने कार्यलाई साकार रूप प्रदान गर्न आयोगले गतिशीलताका साथ कार्य प्रक्रिया सञ्चालन गरिरहेको छ। यो वार्षिक प्रतिवेदन आयोगले गरेका निर्णय र तिनको कार्यान्वयन अवस्था, आयोगले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यका सम्बन्धमा लिएको पहलकदमी आदिका आधारमा तयार पारिएको हो।

राष्ट्रिय भूमि आयोगले आ.व. २०७९/०८० मा सम्पादन गरेका मुख्य-मुख्य कामकारबाहीहरू ४ वटा परिच्छेदमा विभाजन गरी समेटिएको प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदनको सफ्टकपी सर्वसाधारणको जानकारीका लागि आयोगको वेबसाइट www.nlc.gov.np मा पनि राखिएको छ।

यो प्रतिवेदन तयार पार्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, नापी विभाग, जिल्लाका नापी कार्यालयहरू र जिल्ला मालपोत कार्यालयहरू, प्रदेश सरकारहरू, आयोगका जिल्ला समितिहरू, स्थानीय तहहरू तथा राष्ट्रिय भूमि आयोगका पदाधिकारीज्यूहरू, आयोगका कर्मचारीहरूलगायत सबैमा हार्दिक आभार एवं धन्यवाद व्यक्त गर्दछौँ।

(नहेन्द्र खड्का)
उपाध्यक्ष

(केशव निरौला)
अध्यक्ष

माननीय मन्त्रीज्यूको प्रतिबद्धता

मिति २०८०/०१/०६ मा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका माननीय मन्त्री श्री रन्जिता श्रेष्ठ चौधरीद्वारा राष्ट्रिय भूमि आयोगको प्रगति र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कार्यहरूको सम्बन्धमा निरीक्षणका क्रममा माननीय मन्त्रीज्यूले "जहाँ समस्या हुन्छ, त्यहाँ त्यसको समाधान पनि हुन्छ" भन्दै "वास्तविक भूमिहीन र सुकुम्बासीले लालपुर्जा पाउनुपर्छ, राष्ट्रिय भूमि आयोग सबै भूमिहीनको आशाको केन्द्र भएकोले यसलाई स्रोत, साधन र जनशक्तियुक्त बनाउने" प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो । साथै, उक्त निरीक्षणका क्रममा सचिव श्री दामोदर रेग्मीज्यूले हालसम्मको समग्र प्रगतिमा सन्तुष्टि व्यक्त गर्दै थप स्रोत, साधन र जनशक्तिको व्यवस्थापनका लागि पहल गर्ने बताउनुभएको थियो ।

विषय सूची

परिच्छेद १ : प्रारम्भिक १

१.१ पृष्ठभूमि १

१.२ आयोगसँग सम्बन्धित मुख्य-मुख्य कानुनहरू.. २

१.३ आयोगको मूल जिम्मेवारी.. ३

१.४ आयोगको संरचना ३

१.५ जिल्ला समितिको संरचना ३

१.६ आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारः ४

परिच्छेद -२ : आयोगको कार्ययोजना तथा क्रियाकलापहरूको उपलब्धि ५

२.१ त्रि-वर्षीय कार्ययोजना ५

२.२ वार्षिक कार्य योजना (८०/८१) १२

२.३ आयोगको आगामी रणनीति.. १४

२.४ आयोगले अवलम्बन गर्ने कार्य प्रक्रिया १४

२.५ कार्यविधि तर्जुमा र स्वीकृति.. १४

२.६ कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर, लगत संकलनको सूचना प्रकाशन, लगत संकलन र प्रणालीमा प्रविष्टिको अवस्था.. १५

२.७ विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट सम्पन्न हुन बाँकी (अधुरा) कामको विवरण......................... ३०

२.८ आयोगबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई आ.व २०७९/८० मा वितरण भएको जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा (लालपुर्जा) सम्बन्धी विवरण ३७

२.९ हालसम्म भएका उपलब्धि.. ३९

२.१० चालु आ.व. २०७९/८० मा यस आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूबाट भएको अनुगमन निरीक्षणको विवरण.. ४२

२.११ क्षमता विकास तथा अभिमुखीकरण सम्बन्धमा भएका कार्यहरू ५०

परिच्छेद -३ : आयोगको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणको अवस्था.. ५२

३.१ लगत प्रविष्टि, वर्गीकरण, दस्तुर निर्धारण, पुर्जा/स्रेस्ता/नक्सासम्बन्धी प्रणाली निर्माण ५२

३.२ वेबसाइट निर्माण.. ५२

३.३ आ.व. २०७९/८० मा NALCIS र NALCIS Mapping मा देहाय बमोजिमको स्तरोन्नति गरिएको छः ... ५२

३.४ आयोगको संगठन संरचना र शाखागत कार्यविवरण.. ५३

३.५ प्रकाशन.. ५६
३.६ गुनासो व्यवस्थापन ५७

परिच्छेद -४ : विविध.. ६१
४.१ आयोगको बैठक संख्या र निर्णय ६१
४.२ आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीको विवरण ६८
४.३ जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरणका केही झलकहरूः ७०

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१.१ पृष्ठभूमि

भूमि प्रकृतिप्रदत्त सम्पदा हो । यो मानवजातिका लागि गाँस, बास, कपासजस्ता जीवनका आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्ने मुख्य स्रोत हो । कृषिप्रधान देश नेपालका लागि भूमि मुख्य उत्पादनको साधन हो । यो कृषि तथा खाद्य उत्पादन, उद्योगधन्दा कलकारखानाका विभिन्न कच्चा पदार्थ उत्पादनका साथै मानव जीवन र जीविकाका अधिकांश दैनिक क्रियाकलापहरूको मुख्य थलो हुनुका साथै सांस्कृतिक पहिचान र समृद्धिको आधार पनि हो । यसर्थ, भूमि मानव जीवनको अभिन्न हिस्सा हो ।

नेपालको संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई खाद्यसम्बन्धी हक, आवासको हक, कानुनको अधीनमा रही सम्पत्ति आर्जन गर्ने, भोग गर्ने, बेचबिखन गर्ने, व्यावसायिक लाभ प्राप्त गर्ने र सम्पत्तिको अन्य कारोबार गर्ने सम्पत्तिको हक; प्रत्येक किसानलाई कानुनबमोजिम कृषि कार्यका लागि भूमिमा पहुँच, अनुपस्थित भू-स्वामित्वलाई निरुत्साहित गर्दै जग्गाको चक्लाबन्दी गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, भूमिमा रहेको दोहोरो स्वामित्व अन्त्य गर्दै किसानको हितलाई ध्यानमा राखी वैज्ञानिक भूमिसुधार गर्ने, भूमिको उत्पादनशीलता, प्रकृति तथा वातावरणीय सन्तुलनसमेतका आधारमा समुचित उपयोग गर्ने; अव्यवस्थित बसोबासलाई व्यवस्थापन गर्ने तथा योजनाबद्ध र व्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने; मुक्त कमैया, कमलरी, हरवा-चरवा, हलिया पहिचान गरी बसोबासका लागि घर, घडेरी तथा जीविकोपार्जनका लागि कृषियोग्य जमिन उपलब्ध गराउने संवैधानिक व्यवस्था छ । तिनलाई लागु गर्न भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ मा आवश्यक संशोधन गरिएको छ । नेपालको संविधान र कानुनी व्यवस्थाबमोजिमका हक र अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न भूउपयोग ऐनका आधारमा उपलब्ध भूमिको वैज्ञानिक र महत्तम उपयोग गर्न, भूमिको बहुआयामिक व्यवस्थापन गर्न र भूमि प्रशासनलाई जनमुखी बनाई आम जनताको सहज र सरल पहुँचसहितको सुशासन कायम गर्नु राज्यको दायित्व हो ।

सोही दायित्वलाई कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा ५२क.को उपदफा (३) र ५२ख.को उपदफा (६) बमोजिम नेपाल सरकारबाट २०७८ भदौ २५ गते गठन आदेश जारी गरी राष्ट्रिय भूमि आयोगको गठन भएको हो ।

दूरदृष्टिः

आम नेपाली नागरिकको आवास र भूमिमाथिको पहुँच तथा अधिकारसहितको खाद्यसम्प्रभु, समतामूलक, समुन्नत र समृद्ध नेपाल ।

ध्येयः

भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको आवास तथा भूमिमाथिको पहुँच र स्वामित्व स्थापित गराई देशबाट भूमिहीनताको अन्त्य, भूमिको महत्तम उपयोग र जनमुखी एवं न्यायपूर्ण भूमि व्यवस्था स्थापित गर्न योगदान गर्ने ।

उद्देश्यः

१. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको पहिचान, प्रमाणीकरण र अभिलेखीकरण गर्ने/ गराउने।
२. आवश्यक कार्ययोजना, मापदण्ड, कार्यविधि, कार्यतालिका र प्रणालीहरू तय गरी भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको आवास र भूमिमाथिको पहुँच र अधिकार स्थापित गराई देशबाट भूमिहीनता र भूमिमा आधारित शोषण एवम् विभेदको अन्त्य गर्ने।
३. कृषि पेशामा संलग्न भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई स्वामित्वसहित कृषिका लागि जमिन उपलब्ध गराउने। भूमिलाई उत्पादनको साधनका रूपमा स्थापित गराई उपलब्ध भूमिको वैज्ञानिक तथा महत्तम उपयोग गरी भूमिमाथि पहुँच र स्वामित्व प्राप्त गरेका किसानहरूको जीवनस्तर माथि उकास्न सहयोग गर्ने।
४. जोखिमयुक्त वा कानुनले निषेध गरेका स्थानहरूमा बसोबास गर्दै आएका वास्तविक भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीहरूलाई योजनाबद्ध ढंगले स्थानान्तरण गर्ने।
५. विगतका आयोग र समितिहरूका अधुरा कार्यहरू सम्पन्न गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्ने।
६. आयोगका कार्यहरू सम्पादन गर्दा स्थानीय तह, प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारसँग आवश्यक सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने।
७. आयोगको गठन आदेशमा उल्लेखित काम, कर्तव्य र अधिकारका साथै नेपाल सरकारले तोकेका अन्य कार्यहरूमार्फत भूमिसम्बन्धी बहुआयामिक समस्याहरूलाई दीर्घकालीन रूपले समाधान गर्न योगदान गर्ने।

मूल्य मान्यता

१. निष्पक्षता
२. पारदर्शिता
३. जवाफदेहिता
४. समन्वय र सहकार्य
५. जनमुखी, इमानदार र मितव्ययी कार्यसम्पादन
६. समावेशी तथा सहभागितामूलक लोकतान्त्रिक अभ्यास
७. सामाजिक न्याय र उत्पादकत्व वृद्धि

१.२ आयोगसँग सम्बन्धित मुख्य-मुख्य कानुनहरू

- नेपालको संविधान
    - धारा २५, सम्पत्तिको हक
    - धारा ३६, खाद्यसम्बन्धी हक
    - धारा ३७, आवासको हक
    - धारा ४०, दलितको हक
    - धारा ४२, सामाजिक न्यायको हक
    - धारा ५१, राज्यका नीतिहरूः (ङ) कृषि र भूमिसुधारसम्बन्धी नीति र (ञ) सामाजिक न्याय र समावेशीकरणसम्बन्धी नीति

- भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ (आठौँ संशोधनसमेत)
- भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ (उन्नाइसौँ संशोधनसमेत)
- जग्गा नापजाँच ऐन, २०१९
- मालपोत ऐन, २०३४
- राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ (दोस्रो संशोधन समेत)
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणको आधार र मापदण्ड, २०७८
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७८
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
- विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

१.३ आयोगको मूल जिम्मेवारी

- भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई आवास वा कृषिका लागि जग्गा उपलब्ध गराउने
- अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन गर्ने
- विगतका आयोगले गरेका अधुरा कामहरूको अध्ययन र त्यसको निरुपण गर्ने

१.४ आयोगको संरचना

राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ३(१) मा भएको व्यवस्थाबमोजिम देहायअनुसार पदाधिकारीहरू रहेको राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन हुने व्यवस्था छ।

(क) नेपाल सरकारले नियुक्ति गरेको व्यक्ति - अध्यक्ष

(ख) नेपाल सरकारले नियुक्ति गरेको व्यक्ति - उपाध्यक्ष

(ग) नेपाल सरकारले नियुक्ति गरेको (भूमि व्यवस्थापन, कानुन र जग्गा नापजाँच क्षेत्रसँग सम्बन्धित एक जना) समेत सात जना - सदस्य

(घ) मन्त्रालयले तोकेको नापी विभागको उपमहानिर्देशक - सदस्य

(ङ) मन्त्रालयले तोकेको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृत - सदस्य सचिव

१.५ जिल्ला समितिको संरचना

राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ८(१) मा भएको व्यवस्थाबमोजिम आयोगको काम, कारबाहीलाई सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्न जिल्लामा देहायबमोजिमको जिल्ला समिति रहने व्यवस्था छः-

(क) नेपाल सरकारले नियुक्ति गरेको व्यक्ति - अध्यक्ष

(ख) जिल्ला समन्वय अधिकारी - सदस्य

(ग) अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित डिभिजन वन कार्यालय - सदस्य

(घ) अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय - सदस्य

(ङ) प्रमुख, जिल्ला भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय - सदस्य

(च) नेपाल सरकारले नियुक्ति गरेको एक जना विज्ञसहित तीन जना - सदस्य

(छ) प्रमुख, सदरमुकाम स्थित नापी कार्यालय - सदस्य सचिव

१.६ आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(क) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणका लागि आधार र मापदण्ड तोक्ने ।

(ख) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको स्थानीय तहबाट लगत सङ्कलनका लागि आवश्यक ढाँचा तयार गरी स्वीकृत गर्ने ।

(ग) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान, लगत सङ्कलन र प्रमाणीकरणको काम स्थानीय तहमार्फत गर्ने ।

(घ) सम्बन्धित मालपोत कार्यालयसँग समन्वय गरी सम्बन्धित नापी कार्यालयबाट जग्गा नापजाँच गरी नक्सा स्रेस्ता तयार गर्ने वा गराउने ।

(ङ) स्थानीय तहबाट प्राप्त तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्न आवश्यक प्रणालीको विकास गरी सोही प्रणालीको आधारमा अव्यवस्थित बसोबासीको जग्गाको वर्गीकरण गर्ने ।

(च) अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराएबापत ऐन बमोजिमको दस्तुर लिने ।

(छ) ऐनको दफा ५२ख. को उपदफा (४) बमोजिमको जग्गा हो वा होइन भन्ने सम्बन्धमा प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको समन्वयमा यकिन गर्ने वा गराउने ।

(ज) स्थानीय तहबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरण सम्बन्धी तथ्याङ्क प्राप्त भएपछि सोहीबमोजिम भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउन र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन गर्न कार्य प्रक्रिया सुरु गर्ने ।

(झ) स्थानीय विशिष्टता समेतको आधारमा सहरी क्षेत्रमा सामूहिक आवास वा जग्गा विकासको माध्यमबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गर्ने ।

(ञ) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा गठन आदेश र प्रचलित अन्य कानुनको अधीनमा रही आवश्यक निर्णय गर्ने ।

(ट) कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा जुनसुकै निकायसँग कागजात माग गर्न, व्यक्तिलाई झिकाई बुझ्न, कागज गराउन, स्थलगत सर्जमिन गर्न वा गराउन सक्ने ।

(ठ) हदबन्दीभन्दा बढी भई रोक्का रहेका जग्गा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई उपलब्ध गराउने ।

(ड) नेपाल सरकारले तोकेका अन्य काम गर्ने ।

परिच्छेद -२

आयोगको कार्ययोजना तथा क्रियाकलापहरूको उपलब्धि

२.१ त्रि-वर्षीय कार्ययोजना

नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम र आयोगले स्वीकृत गरेको त्रिवर्षीय कार्ययोजनाका आधारमा वार्षिक कार्ययोजना समेत स्वीकृत भएको छ। आयोगको त्रि-वर्षीय कार्ययोजना र वार्षिक कार्ययोजनाको संक्षिप्त विषय देहायबमोजिम रहेका छन्। आयोगको कार्यकाल तीन वर्षको हुने व्यवस्था भएकाले देहायबमोजिमको कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ।

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
१	**कार्यविधि तथा प्रणाली निर्माण**								
क	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणका लागि आधार र मापदण्डको तर्जुमा	आवश्यक परिमार्जन सहित आयोगबाट पारित गर्ने।	पुस पहिलो हप्ता			आधार र मापदण्ड तयार भएको हुनेछ	योजना तथा मापदण्ड निर्धारण शाखा	नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा	सबै
ख	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलनको कार्यविधि र ढाँचा निर्माण	आवश्यक परिमार्जन सहित आयोगबाट पारित	पुस पहिलो हप्ता			कार्यविधि र ढाँचा आयोगवाट स्वीकृत भएको हुनेछ	नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा	योजना तथा मापदण्ड निर्धारण शाखा	सबै

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
ग	स्थानीय तहमा पेस भएका निवेदनको प्रविष्टि र प्रतिवेदन निर्माण सम्बन्धी प्रणालीको निरन्तरता र क्षमता विकास (स्तरोन्नति)	संचालन र क्षमता विकास (स्तरोन्नति) को निर्णय	पुस दोस्रो हप्ता			तथ्यांक प्रविष्टिले निरन्तरता पाउने	सूचना प्रविधि शाखा	नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा	सबै
		क्षमता विकास (स्तरोन्नति) सहित संचालन	माघ १			प्रणालीको क्षमता विकास हुने	सूचना प्रविधि शाखा	नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा	सबै
घ	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा वितरण तथा स्रेस्ता पुर्जा निर्माण गर्ने सम्वन्धी कार्यविधि तर्जुमा	आवश्यक परिमार्जन सहित आयोगबाट पारित गर्ने	पुस पहिलो हप्ता			कार्यविधि पारित भएको हुनेछ	नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा	योजना तथा मापदण्ड निर्धारण शाखा	टेक बहादुर शाह, बासुदेव हुमागाईं, राघो राय यादव
ङ	स्थानीय तहवाट प्राप्त तथ्यांक विश्लेषण, अव्यवस्थित वसोवासीको जग्गाको वर्गिकरण र अव्यवस्थित वसोवासीले तिर्नु पर्ने दस्तुर निर्धारण सम्वन्धी प्रणालीको क्षमता विकास र संचालन	क्षमता विकास सहित संचालनको निर्णय	माघ १			प्रणाली स्थापित भएको हुनेछ	नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना तथा मापदण्ड निर्धारण शाखा	सबै

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
च	विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका अधुरा कार्य सम्पादन कार्यविधि तर्जुमा	आवश्यक परिमार्जन सहित आयोगबाट पारित गर्ने	माघ १५			विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका अधुरा कार्य सम्पादन कार्यविधि तर्जुमा भएको हुनेछ	अधुरा कार्य सम्पादन शाखा	प्रशासन शाखा	बासुदेव हुमागाईं
२	**कार्यसञ्चालन प्रणाली स्थापना**								
क	कर्मचारी व्यवस्थापन	मन्त्रालयबाट कर्मचारी माग गर्ने, नपुग कर्मचारी भर्नाको प्रक्रिया सुरु गर्ने, कर्मचारी पदपूर्ति गरिसक्ने।	तुरुन्त			कर्मचारीको व्यवस्था भएको हुनेछ	कर्मचारी प्रशासन शाखा		अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र सदस्य सचिव
ख	पूर्वाधार व्यवस्थापन	कार्यालयका लागि फर्निचर, मेशिनरी औजार उपकरणको व्यवस्था गर्ने, सवारी साधनको व्यवस्था गर्ने। आवश्यक कार्यकक्षको व्यवस्थापन गर्ने।	निरन्तर			न्यूनतम पूर्वाधार पूरा भएको हुनेछ	कर्मचारी प्रशासन शाखा		अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र सदस्य सचिव

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
ग	प्राविधिक जनशक्ति व्यवस्थापन	फिल्ड कार्यका लागि आवश्यक जनशक्तिको अस्थायी दरबन्दी सिर्जनाका लागि गठन आदेश संशोधनका लागि पत्राचार				अस्थायी दरबन्दी सिर्जना भएको हुनेछ	कर्मचारी प्रशासन शाखा		अध्यक्ष र उपाध्यक्ष, सदस्य सचिव
		फिल्ड कार्यका लागि आवश्यक जनशक्तिको सेवा करार	माघ १५			कर्मचारीको पदपूर्ति			सदस्य सचिव, राघो राय यादव
		स्थायी र करार सेवाका जनशक्ति नापी कार्यालयमा खटाउने।	माघ २०			छनौट भएका व्यक्तिहरूलाई फिल्डमा खटाइएको हुनेछ	प्रशासन शाखा	नाप नक्सा तथा लागत व्यवस्थापन शाखा	टेक बहादुर शाह
३	**स्थानीय तह मार्फत तथ्यांक संकलन, विश्लेषण तथा प्रमाणीकरण**								
क	स्थानीय तहवाट कार्यप्रगति विवरण संकलन	तथ्याङ्कका लागि निरन्तर ताकेता, प्राप्त तथ्याङ्कको तालिकीकरण र विश्लेषण	निरन्तर			स्थानीय तहको प्रगतिको अवस्था थाहा हुने	अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा		दाता राम खनाल

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
ख	स्थानीय तहसँग सहमति पत्रमा हस्ताक्षर	७५३ स्थानीय तहसँग सहमति पत्रमा हस्ताक्षर	पुष २३ (५०) माघ २५ (२००) फाल्गुन २५ (२००) चैत्र २५ (२००) बैशाख २५ १०३			जिम्मेवारी बाँडफाँड	नाप नक्सा तथा लागत व्यवस्थापन शाखा		अध्यक्ष र उपाध्यक्ष
	वार्षिक चरणबद्ध रूपमा काम सम्पन्न गर्ने स्थानीय तहको छनौटको आधार र मापदण्ड तयार गर्ने		पुष २०			आधार र मापदण्ड तयार भएको हुने	आयोग		सबै
ग	लगत संकलनको सूचना	बाँकी तथा आवश्यकता अनुसार स्थानीय तहको लगत संकलनको सूचना प्रकाशन, ७५३ स्थानीय तह	पुष २५(माघ २५ देखिका लागि) ५० स्थानीय तह फाल्गुण १(फाल्गुन १५ देखिका लागि) २०० चैत्र १ (चैत्र १५ देखिका लागि), २००			लगत संकलनको सूचना प्रकाशनको काम सकिने	प्रशासन		राघो राय यादव

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
			बैशाख २ (बैसाख १५ देखिका लागि), ३०३						
घ	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको स्थानीय तह मार्फत पहिचान र प्रमाणीकरण	७५३ स्थानीय तहबाट पहिचान र प्रमाणीकरणको तथ्यांक प्राप्त गर्ने	फाल्गुन, ५० चैत्र, ५० जेष्ठ, १०० असार, २००	२५३		भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको यकिन लगत प्राप्त हुने	नाप नक्सा तथा लागत स्थानीय तह व्यवस्थापन शाखा		सबै
ङ	जग्गाको नाप नक्सा सम्पन्न गर्ने	७५३ स्थानीय तह	फाल्गुन, १० चैत्र, ४० बैशाख, ५० जेष्ठ, ५० असार, ५०	३००	२५३				
४	**भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा वितरण र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन कार्य सम्पन्न गर्ने**								
क	जगग्धानी पुर्जा वितरण र नक्सा स्रेस्ता हस्तान्तरण	७५००० पुर्जा वितरण गर्ने	फाल्गुन, ५००० चैत्र, १५००० बैशाख, १५००० जेष्ठ, २०००० असार, २००००	५ लाख	बाँकी		नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा		बासुदेव हुमागाईं, दाता राम खनाल

क्रस	मुख्य काम	क्रियाकलाप	वर्ष १ २०७८/७९	वर्ष २ २०७९/८०	वर्ष ३ २०८०/८१	उपलब्धि सूचक	जिम्मेवार पदाधिकारी वा शाखा	सहयोगी निकाय वा शाखा	जिम्मेवार आयोग पदाधिकारी
५	**विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट सम्पन्न हुन बाँकी अधुरा कामहरूको सम्पादन**								
क	विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट सम्पन्न हुन बाँकी अधुरा कामहरूको अध्ययन तथा सिफरिस	दस्तावेजहरू अध्ययन र स्थलगत अध्ययन गरी वाकी काम पहिचान गर्ने, समाधानका लागि कानूनी अड्चन भए निकासका उपायहरू सिफारिस गर्ने,	माघ १००००	३२०००			अधुरा काम सम्पादन शाखा		बासुदेव हुमागाई, राघो राय यादव
ख	विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट सम्पन्न हुन बाँकी अधुरा कामहरूको सम्पादन	४०००० अधुरा निवेदन फछर्योट	चैत्र २००० बैशाख २००० जेठ २००० असार २०००	३२०००			अधुरा काम सम्पादन शाखा		बासुदेव हुमागाई, राघव राय यादव

२.२ वार्षिक कार्य योजना (८०/८१)

नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	मुख्य क्रियाकलाप	बजेट शि.नं	बजेट (रु लाखमा)	इकाई	बेसलाईन	लक्ष्य	माइल्स्टोन	इकाई	बेसलाईन	आर्थिक वर्ष ८०/८१को कार्यान्वयन समयसारिणी: प्रथम त्रैमासिक: सा	भ	अ	दोस्रो त्रैमासिक: का	मं	पु	तेस्रो त्रैमासिक: मा	फा	चै	चौथो त्रैमासिक: बै	जे	अ	कार्यन्वयन गर्ने जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय
५१.राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ। मुक्त हलिया, कमैया, कम्लरी, हरवाचरवा, भूमिहीन सुकुम्बासी एवं अव्यवस्थित बसोबासको समस्या समाधान गरिनेछ। ती समूदायकोविकासका लागि एकीकृत विशेष कार्यक्रम लागु गरिनेछ।	१२४. भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी एवं अव्यवस्थित बसोबासीहरूको पहिचान,लगत संकलन,सत्यापन तथा नापनक्सा कार्य सम्पन्न गरिनेछ। आगामी आर्थिक बर्ष भूमि आयोगमार्फत ११० वटा स्थानीय तहमा २५ हजार भूमिहीनलाई जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गरिनेछ।	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान गरी लगत संकलन,सत्यापन र अभिलेखांकन कार्य गर्ने		उक्त क्रियाकलापका लागि बजेट विनियोजन नभएको	स्थानीय तह	६९७	७५३	१.राष्ट्रिय भूमि आयोग र स्थानीय तहबीच सम्झौता गर्ने (स्थानीय तह-७५३)	स्थानीय तह	६९७			७५३										राष्ट्रिय भूमि आयोग, जिल्ला समिति	सम्बन्धित स्थानीय तह, मालपोत तथा नापी कार्यालय
								२.लगत संकलनका लागि ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्ने (स्थानीय -७५३	स्थानीय तह	६८८			७५३											
								३.भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान गरी लगत संकलन, सत्यापन र प्रमाणीकरण गर्ने	स्थानीय तह	११३						२००			४००					
		सत्यापन भएका पालिकामध्ये नाप नक्सांकन कार्य सम्पन्न गर्ने		उक्त क्रियाकलापका लागि बजेट विनियोजन नभएको	स्थानीय तह	४२	१५२	जग्गाको पहिचान गरी नाप नक्सांकन कार्य सम्पन्न गर्ने	स्थानीय तह	४२						८२			१३२			१५२		
		पुर्जा वितरण		उक्त क्रियाकलापका लागि बजेट विनियोजन नभएको	संख्या (हजारमा)	३.३४	२८.३४	११०स्थानीय तहका भूमिहीन दलित,भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा बितरण गर्ने	वटा	३.३४						५.३४			१३.३४	१८.३४	२३.३४	२८.३४		
		विगतका आयोग, समिति, कार्यदल र जग्गा दर्ता समितिले वितरण गरेका जग्गासँग सम्बन्धित अधुरा कार्य सम्पन्न गर्ने		उक्त क्रियाकलापका लागि बजेट विनियोजन नभएको	संख्या (हजारमा)	२.३८	१०.३८२	जिल्ला समितिले छानबिन कार्य सम्पन्न गरी स्वामित्व, स्रेस्ता र नक्सा सम्बन्धी अधुरा कार्य फछ्योट गर्ने	संख्या (हजारमा)	२.३८						४.३८			८.३८			१०.३८		
		भवनको संरचनागत सुधार		५	प्याकेज		३	आयोगका लागि आवश्यक कार्यकक्षहरू निर्माण गर्ने	प्याकेज							२.५			१.२५			१.२५	प्रशासन शाखा/ खरिद इकाई	योजना शाखा
		कार्यालयका लागि फर्नीचर फिक्चर्स		३	प्याकेज		१	आयोगका लागि आवश्यक फर्नीचर फिक्चर्स खरिद गर्ने	प्याकेज							१							प्रशासन शाखा/ खरिद इकाई	योजना शाखा

नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तब्य	मुख्य क्रियाकलाप	बजेट शि.नं	बजेट (रु लाखमा)	इकाई	बेसलाईन	लक्ष्य	माइल्स्टोन	इकाई	बेसलाईन	आर्थिक वर्ष ८०/८१को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यन्वयन गर्ने जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय
											प्रथम त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक				
											सा	भ	अ	का	मं	पु	मा	फा	चै	बै	जे	अ		
		सफ्टवेयर लाइसेन्स		३	प्याकेज		१	कम्प्युरट सफ्टवेयर खरिद भई दाखिला भएको हुने	प्याकेज													१	प्रशासन शाखा/ खरिद इकाई	योजना शाखा
		आयोगको ब्रोसर/ चिनारी पुस्तिका छपाइ		२.५	संख्या		५०००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या										५०००				नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना शाखा/ प्रशासन शाखा
		फिल्ड बुक नेपाली कागजमा छपाइ		११.९३	संख्या		१५००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या										१५००				अधुरा कार्य सम्पादन शाखा/ नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना शाखा
		स्रेस्ता छपाइ		५	संख्या		५००००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या										५००००				कानुन शाखा/ प्रशासन शाखा	योजना शाखा
		आयोगको कामसँग सम्वन्धित ऐन कानुन कार्यविधि छपाइ		९	संख्या		३०००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या										३०००				अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा	योजना शाखा
		आयोगको वार्षिक प्रगति पुस्तिका छपाइ		३	संख्या		१०००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या				१०००										अधुरा कार्य सम्पादन शाखा/ नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना शाखा
		नाप नक्सासँग सम्बन्धित सामग्री खरिद		५	१																	१		
		जग्गाधनी पुर्जा छपाइ		१०	संख्या		१०००००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या							१०००००							नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना शाखा
		प्रश्नावली छपाइ खर्च		५	संख्या		१०००००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या							१००००							प्रशासन शाखा	योजना शाखा/ प्रशासन शाखा
		नोटबुक छपाइ		३.५	संख्या		१०००	छपाइ भई दाखिला भएको हुने	संख्या													१०००	अधुरा कार्य सम्पादन शाखा/ नापनक्सा तथा लगत संकलन शाखा	योजना शाखा/ प्रशासन शाखा
		जग्गाधनी पुर्जाको कभर छपाइ		६	संख्या		५०००००															५०००००		

२.३ आयोगको आगामी रणनीति

- आगामी दुई वर्षभित्र भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान गरिसक्ने ।
- विगतका आयोग, कार्यदल, समितिका सबै बाँकी/अधुरा कार्यसम्बन्धी समस्या समाधान गर्ने ।

२.४ आयोगले अवलम्बन गर्ने कार्य प्रक्रिया

- स्थानीय तहको छनोट र कार्यसहमतिपत्रमा हस्ताक्षर गर्ने ।
- लगत संकलनका लागि निवेदन दिने ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्ने ।
- स्थानीय तहमार्फत लाभग्राही पहिचान गरी निवेदन/लगत संकलन गर्ने ।
- लगत प्राणालीमा प्रविष्टि गर्ने ।
- आयोगले स्थानीय तहको समन्वय वितरण वा व्यवस्थापन गरिने नकारात्मक सूचीबाहेकका सरकारी जग्गाको पहिचान, छनोट र वर्गीकरण गर्ने ।
- सम्बन्धित नापी कार्यालयमार्फत जग्गा नाप जाँच गर्ने ।
- नक्साको datebase र भूमि लगत प्रविष्टि गर्ने ।
- वडा समितिले निवेदनको जाँचबुझ गरी कार्यपालिकालाई सिफारिस गर्ने ।
- कार्यपालिकाले प्रमाणीकरण गरी आयोगलाई सिफारिस गर्ने ।
- आयोगले आवश्यक जाँचबुझ गरी प्रमाणीकरण गर्ने ।
- भूमिहीनलाई जग्गा वितरणको निर्णय फिल्डबुक तयारी र जग्गा दर्ता गर्ने कार्य गर्ने ।
- अव्यवस्थित बसोबासीको जग्गाको वर्गीकरण र राजश्व निर्धारण गर्ने ।
- अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने निर्णय फिल्डबुकमा दर्ता तथा राजश्व भुक्तानी गर्ने,
- स्रेस्ता पुर्जा वितरण गर्ने ।
- कार्यान्वयनका लागि नापी/मालपोत कार्यालयमा हस्तान्तरण गर्ने ।

२.५ कार्यविधि तर्जुमा र स्वीकृति

राष्ट्रिय भूमि आयोगले काम कारवाहीलाई सरल,सहज,व्यवस्थित र काम कारवाहीमा एकरूपता कायम गर्न मन्त्रालय मार्फत देहायका कार्यविधि तथा मापदण्डहरूको तर्जुमा गरेको छः-

- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणको आधार र मापदण्ड, २०७८
- विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
- भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

२.६ कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर, लगत संकलनको सूचना प्रकाशन, लगत संकलन र प्रणालीमा प्रविष्टिको अवस्था

२.६.१ कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर भएका स्थानीय तहहरू

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
१	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	पाथीभरा याङ्वरक गाउँपालिका
२	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका
३	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	मैवाखोला गाउँपालिका
४	कोशी प्रदेश	भोजपुर	षडानन्द नगरपालिका
५	कोशी प्रदेश	मोरङ	धनपालथान गाउँपालिका
६	कोशी प्रदेश	मोरङ	सुनवर्षी नगरपालिका
७	कोशी प्रदेश	मोरङ	ग्रामथान गाउँपालिका
८	कोशी प्रदेश	इलाम	माइजोगमाई गाउँपलिका
९	कोशी प्रदेश	सुनसरी	बर्जु गाउँपालिका
१०	कोशी प्रदेश	सुनसरी	गढी गाउँपालिका
११	कोशी प्रदेश	उदयपुर	रौतामाई गाउँपालिका
१२	कोशी प्रदेश	खोटाङ	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका
१३	कोशी प्रदेश	खोटाङ	रावाबेशी गाउँपालिका
१४	कोशी प्रदेश	खोटाङ	खोटेहाङ गाउँपालिका
१५	कोशी प्रदेश	खोटाङ	बराहपोखरी गाउँपालिका
१६	कोशी प्रदेश	खोटाङ	जन्तेदुङ्गा गाउँपालिका
१७	कोशी प्रदेश	खोटाङ	साकेला गाउँपालिका
१८	कोशी प्रदेश	खोटाङ	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागदी नगरपालिका
१९	कोशी प्रदेश	खोटाङ	केपिलासगदी गाउँपालिका
२०	कोशी प्रदेश	खोटाङ	दिप्रुङ चुईचुम्मा गाउँपालिका
२१	कोशी प्रदेश	खोटाङ	ऐंसेलुखर्क गाउँपालिका
२२	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका
२३	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	खुम्वु पासाङल्हामु गाउँपालिका
२४	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका
२५	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका
२६	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	नेचासल्यान गाउँपालिका
२७	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका
२८	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	लिखु पिके गाउँपालिका
२९	कोशी प्रदेश	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका
३०	मधेश प्रदेश	सप्तरी	डाक्नेश्वरी नगरपालिका
३१	मधेश प्रदेश	सप्तरी	सुरुङ्गा गाउँपालिका
३२	मधेश प्रदेश	सप्तरी	बलान-बिहुल गाउपलिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
३३	मधेश प्रदेश	सप्तरी	राजविराज नगरपालिका
३४	मधेश प्रदेश	सप्तरी	छिनमस्ता गाउँपालिका
३५	मधेश प्रदेश	सिराहा	लहान नगरपालिका
३६	मधेश प्रदेश	सिराहा	नवराजपुर गाउँपालिका
३७	मधेश प्रदेश	सिराहा	सिराहा नगरपालिका
३८	मधेश प्रदेश	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरनिया गाउँपालिका
३९	मधेश प्रदेश	धनुषा	हंशपुर नगरपालिका
४०	मधेश प्रदेश	धनुषा	जनक नन्दनी गाउँपालिका
४१	मधेश प्रदेश	धनुषा	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका
४२	मधेश प्रदेश	धनुषा	नगराईन नगरपालिका
४३	मधेश प्रदेश	धनुषा	बटेश्वर गाउँपालिका
४४	मधेश प्रदेश	धनुषा	जनकपुरधाम उप-महानगरपालिका
४५	मधेश प्रदेश	धनुषा	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका
४६	मधेश प्रदेश	धनुषा	लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका
४७	मधेश प्रदेश	धनुषा	कमला नगरपालिका
४८	मधेश प्रदेश	धनुषा	सहिदनगर नगरपालिका
४९	मधेश प्रदेश	धनुषा	सबैला नगरपालिका
५०	मधेश प्रदेश	धनुषा	धनुषाधाम नगरपालिका
५१	मधेश प्रदेश	धनुषा	मिथिला विहारी नगरपालिका
५२	मधेश प्रदेश	बारा	प्रसौनी गाउँपालिका
५३	मधेश प्रदेश	बारा	आदर्श कोतवाल गाउँपालिका
५४	मधेश प्रदेश	पर्सा	जगरनाथपुर गाउँपालिका
५५	मधेश प्रदेश	पर्सा	बिन्दबासिनि गाउँपालिका
५६	मधेश प्रदेश	पर्सा	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका
५७	मधेश प्रदेश	पर्सा	जिराभवानी गाउँपालिका
५८	मधेश प्रदेश	पर्सा	छिपरमाई गाउँपालिका
५९	मधेश प्रदेश	पर्सा	पोखरिया नगरपालिका
६०	मधेश प्रदेश	पर्सा	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका
६१	मधेश प्रदेश	पर्सा	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका
६२	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	मटिहानी नगरपालिका
६३	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	जलेश्वर नगरपालिका
६४	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	बलवा नगरपालिका
६५	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	भँगाहा नगरपालिका
६६	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	एकडारा गाउँपालिका
६७	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	साम्सी गाउँपालिका
६८	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	महोत्तरी गाउँपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
६९	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	लोहरपट्टी नगरपालिका
७०	मधेश प्रदेश	महोत्तरी	पिपरा गाउँपालिका
७१	मधेश प्रदेश	रौतहट	कटहरीया नगरपालिका
७२	मधेश प्रदेश	रौतहट	फतुवा विजयपुर नगरपालिका
७३	बागमती प्रदेश	रामेछाप	रामेछाप नगरपालिका
७४	बागमती प्रदेश	रामेछाप	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका
७५	बागमती प्रदेश	रामेछाप	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका
७६	बागमती प्रदेश	रामेछाप	खाँडादेवी गाउँपालिका
७७	बागमती प्रदेश	रामेछाप	मन्थली नगरपालिका
७८	बागमती प्रदेश	रामेछाप	सुनापाति गाउँपालिका
७९	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	चन्द्रागिरि नगरपालिका
८०	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	दक्षिणकाली नगरपालिका
८१	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	काठमाडौँ महानगरपालिका
८२	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका
८३	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	नागार्जुन नगरपालिका
८४	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	कीर्तिपुर नगरपालिका
८५	बागमती प्रदेश	काठमाडौँ	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका
८६	बागमती प्रदेश	भक्तपुर	मध्यपुर ठिमी नगरपालिका
८७	बागमती प्रदेश	भक्तपुर	सूर्यविनायक नगरपालिका
८८	बागमती प्रदेश	भक्तपुर	चाँगुनारायण नगरपालिका
८९	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	पञ्चकन्या गाउँपालिका
९०	बागमती प्रदेश	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका
९१	बागमती प्रदेश	दोलखा	गौरीशंकर गाउँपालिका
९२	बागमती प्रदेश	दोलखा	शैलुङ गाउँपालिका
९३	बागमती प्रदेश	दोलखा	बैतेश्वर गाउँपालिका
९४	बागमती प्रदेश	दोलखा	मैलुङ गाउँपालिका
९५	बागमती प्रदेश	दोलखा	तामाकोशी गाउँपालिका
९६	बागमती प्रदेश	दोलखा	भीमेश्वर नगरपालिका
९७	बागमती प्रदेश	दोलखा	जिरी नगरपालिका
९८	बागमती प्रदेश	दोलखा	बिगु गाउँपालिका
९९	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका
१००	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका
१०१	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	लिसंखुपाखर गाउँपालिका
१०२	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	सुनकोशी गाउँपालिका
१०३	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	बलेफी गाउँपालिका
१०४	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
१०५	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	इन्द्रावती गाउँपालिका
१०६	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची नगरपालिका
१०७	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका
१०८	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका
१०९	बागमती प्रदेश	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका
११०	बागमती प्रदेश	रसुवा	कालिका गाउँपालिका
१११	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	बाह्रबिसे नगरपालिका
११२	गण्डकी प्रदेश	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका
११३	गण्डकी प्रदेश	कास्की	रूपा गाउँपालिका
११४	गण्डकी प्रदेश	कास्की	मादी गाउँपालिका
११५	गण्डकी प्रदेश	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका
११६	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी पूर्व	बुलिङटार गाउँपालिका
११७	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी पूर्व	बौदीकाली गाउँपालिका
११८	गण्डकी प्रदेश	मनाङ	मनाङ ङिस्याङ
११९	गण्डकी प्रदेश	बागलुङ	काँठेखोला गाउँपालिका
१२०	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका
१२१	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका
१२२	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका
१२३	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका
१२४	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	बारागुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका
१२५	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	घरपझोङ गाउँपालिका
१२६	गण्डकी प्रदेश	स्याङ्जा	वालिङ गाउँपालिका
१२७	गण्डकी प्रदेश	स्याङ्जा	हरिनास गाउँपालिका
१२८	गण्डकी प्रदेश	स्याङ्जा	कालीगण्डकी गाउँपालिका
१२९	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	रामग्राम नगरपालिका
१३०	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका
१३१	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	सुस्ता गाउँपालिका
१३२	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	सरावल गाउँपालिका
१३३	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी पश्चिम	प्रतापपुर गाउँपालिका
१३४	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	पूर्वखोला गाउँपालिका
१३५	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	रिब्दीकोट गाउँपालिका
१३६	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	रम्भा गाउँपालिका
१३७	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	बगनासकाली
१३८	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	निष्दी गाउँपालिका
१३९	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	यशोधरा गाउँपालिका
१४०	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	कपिलवस्तु नगरपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
१४१	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	कृष्णनगर गाउँपालिका
१४२	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	महाराजगञ्ज नगरपालिका
१४३	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलवस्तु	शुद्धोधन गाउँपालिका
१४४	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	गौमुखी गाउँपालिका
१४५	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	मल्लरानी गाउँपालिका
१४६	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	ऐरावती गाउँपालिका
१४७	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	झिमरुक गाउँपालिका
१४८	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	सरुमारानी गाउँपालिका
१४९	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	नौबहिनी गाउँपालिका
१५०	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	माण्डवी गाउँपालिका
१५१	लुम्बिनी प्रदेश	प्युठान	स्वर्गद्वारी नगरपालिका
१५२	लुम्बिनी प्रदेश	अर्घाखाँची	पाणिनी गाउँपालिका
१५३	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	बढैयाताल गाउँपालिका
१५४	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	गुलरिया नगरपालिका
१५५	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	बाँसगढी नगरपालिका
१५६	लुम्बिनी प्रदेश	रुकुमपूर्व	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका
१५७	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	त्रिवेणी गाउँपालिका
१५८	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	थवाङ गाउँपालिका
१५९	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	परिवर्तन गाउँपालिका
१६०	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	रुन्टीगढी गाउँपालिका
१६१	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गंगादेव गाउँपालिका
१६२	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	सुनछहरी गाउँपालिका
१६३	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	रोल्पा नगरपालिका
१६४	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	मुसिकोट नगरपालिका
१६५	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	आठ विसकोट नगरपालिका
१६६	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	चौरजहारी नगरपालिका
१६७	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	सानीभेरी गाउँपालिका
१६८	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	बाँफीकोट गाउँपालिका
१६९	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	त्रिवेणी गाउँपालिका
१७०	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	कपुरकोट गाउपलिका
१७१	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	बागचौर नगरपालिका
१७२	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	चिङ्गाड गाउँपालिका
१७३	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	भगवतीमाई गाउँपालिका
१७४	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	नौमुले गाउँपालिका
१७५	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	भैरवी गाउँपालिका
१७६	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	महाबु गाउँपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
१७७	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गुराँस गाउँपालिका
१७८	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	डुंगेश्वर गाउँपालिका
१७९	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	ठाँटिकाँध गाउँपालिका
१८०	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	नलगाड नगरपालिका
१८१	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	भेरी नगरपालिका
१८२	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	कुशे गाउँपालिका
१८३	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	वारेकोट गाउँपालिका
१८४	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	छेडागाड नगरपालिका
१८५	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	शिवालय गाउँपालिका
१८६	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	जुनीचाँदे गाउँपालिका
१८७	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका
१८८	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका
१८९	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	मुड्केचुला गाउँपालिका
१९०	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	चन्दननाथ नगरपालिका
१९१	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	कनकासुन्दरी गाउँपालिका
१९२	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	गुठीचौर गाउँपालिका
१९३	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	तातोपानी गाउँपालिका
१९४	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	तिला गाउँपालिका
१९५	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	पातारासी गाउँपालिका
१९६	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	सिंजा गाउँपालिका
१९७	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	हिमा गाउँपालिका
१९८	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	खाँडाचक्र नगरपालिका
१९९	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	तिलागुफा नगरपालिका
२००	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	रास्कोट नगरपालिका
२०१	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	शुभकालिका गाउँपालिका
२०२	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	नरहरिनाथ गाउँपालिका
२०३	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	पचालझरना गाउँपालिका
२०४	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	पलाता गाउँपालिका
२०५	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	महावै गाउँपालिका
२०६	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	सान्नीत्रिवेणी गाउँपालिका
२०७	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	कुमाख गाउँपालिका
२०८	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	दार्मा गाउँपालिका
२०९	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	छत्रेश्वरी गाउँपालिका
२१०	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	सिद्ध कुमाख गाउँपालिका
२११	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	बनगाँड कुपिण्डे नगरपालिका
२१२	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	शारदा नगरपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
२१३	कर्णाली प्रदेश	मुगु	मुगुमकार्मारोँग गाउँपालिका
२१४	कर्णाली प्रदेश	मुगु	छायाँनाथ रारा नगरपालिका
२१५	कर्णाली प्रदेश	मुगु	खत्याड गाउँपालिका
२१६	कर्णाली प्रदेश	मुगु	सोरु गाउँपालिका
२१७	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	ताँजाकोट गाउँपालिका
२१८	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	अदानचुली गाउँपालिका
२१९	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका
२२०	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका
२२१	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	खार्पुनाथ गाउँपालिका
२२२	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	चंखेली गाउँपालिका
२२३	सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	कमलबजार नगरपालिका
२२४	सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	पंचदेवल विनायक नगरपालिका
२२५	सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	चौरपाटी गाउँपालिका
२२६	सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	ढकारी गाउँपालिका
२२७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	अछाम	तुर्माखाँद गाउँपालिका
२२८	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बाजुरा	बुढीगंगा नगरपालिका
२२९	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बाजुरा	त्रिवेणी नगरपालिका
२३०	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बाजुरा	गौमुल गाउँपालिका
२३१	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बाजुरा	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका
२३२	सुदूरपश्चिम प्रदेश	डडेल्धुरा	भागेश्वर गाउपलिका
२३३	सुदूरपश्चिम प्रदेश	डडेल्धुरा	नवदुर्गा गाउँपालिका
२३४	सुदूरपश्चिम प्रदेश	डडेल्धुरा	अमरगढी नगरपालिका
२३५	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	मेलौली गाउँपालिका
२३६	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	सिगास गाउँपालिका
२३७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	पुर्चौडी नगरपालिका
२३८	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	दोगडा केदार गाउँपालिका
२३९	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	शिवनाथ गाउँपालिका
२४०	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	पाटन नगरपालिका
२४१	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	डिलासैनी गाउँपालिका
२४२	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	दशरथचन्द नगरपालिका
२४३	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बैतडी	सुर्नया गाउँपालिका
२४४	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	मष्टा गाउँपालिका
२४५	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	बित्थडरचिर गाउँपालिका
२४६	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	सुर्मा गाउँपालिका
२४७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	दुर्गाथली गाउँपालिका
२४८	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	केदारस्युँ गाउँपालिका

क्रम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह
२४९	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	थलरा गाउँपालिका
२५०	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	बुङ्गल नगरपालिका
२५१	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका
२५२	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	तलकोट गाउँपालिका
२५३	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	सैपाल गाउँपालिका
२५४	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	जयपृथ्वी नगरपालिका
२५५	सुदूरपश्चिम प्रदेश	बझाङ	खप्तडछान्ना गाउँपालिका

२.६.२ लगत संकलनको सूचना प्रकाशन

सि.न	प्रदेश	जम्मा स्थानीय तह	जम्मा सहमती भएको स्यानीय तह	सहमती हुन बाँकी स्यानीय तह	सूचना प्रकाशन मिति र संख्या							
					२०७८/०९/२५ प्रकाशन पालिका संख्या	२०७८/११/२६ प्रकाशन पालिका संख्या	२०७८/१२/१७ प्रकाशन पालिका संख्या	२०७९/५/१ प्रकाशन पालिका संख्या	२०७९/५/२९ प्रकाशन पालिका संख्या	२०७९/९/२२ मा ३५ दिने सूचना प्रकाशन-१	२०७९/११/०४ मा ३५ दिने सूचना प्रकाशन	३५ दिने बाँकी
१	कोशी प्रदेश	१३७	१३२	५	१६	५२	२३	२९	८	४	०	०
२	मधेश प्रदेश	१३६	१०२	३४	१४	१४	५	४१	१९	०	२	६
३	बागमती प्रदेश	११९	१११	८	८	३०	१६	४१	९	३	२	२
४	गण्डकी प्रदेश	८५	८४	१	३	१७	१२	४१	११	०	०	०
५	लुम्बिनी प्रदेश	१०९	१०५	४	१२	२७	३०	२२	१४	०	०	०
६	कर्णाली प्रदेश	७९	७५	४	३	६	५	१८	३९	४	०	०
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	८८	८८	०	१२	१२	६	४८	७	१	१	१
जम्मा		७५३	६९७	५६	६८	१५८	९७	२४०	१०७	१२	५	९
		९२.५६%	मितिः २०८०/२/१४ सम्म सहमति भएको स्थानीय तह संख्या= ६९७ मितिः २०७९/११/४ सम्म सूचना प्रकाशन भएको स्थानीय तह संख्या= ६८८									

२.६.३. राष्ट्रिय भूमि आयोगको सूचना प्रणाली (NALCIS) मा स्थानीय तहद्वारा भएको लगत प्रविष्टिको अवस्था

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
	कोशी प्रदेश	**१८८७१३**
१	**इलाम**	**१३२०२**
१	माई नगरपालिका	७१५२
२	माङ्सेबुङ गाउँपालिका	२१३७
३	रोङ गाउँपालिका	१८५५
४	सूर्योदय नगरपालिका	२०५८
२	**उदयपुर जिल्ला**	**३२६३८**
१	कटारी नगरपालिका	९५७८
२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	८७५७
३	त्रियुगा नगरपालिका	२०६३
४	बेलका नगरपालिका	१०८९६
५	रौतामाई गाउँपालिका	१३४४
३	**ओखलढुङ्गा जिल्ला**	**४०**
१	चिशंखुगढी गाउँपालिका	२
२	मोलुङ गाउँपालिका	१६
३	सिद्धिचरण नगरपालिका	१६
४	सुनकोशी गाउँपालिका	६
४	**खोटाङ जिल्ला**	**६८०**
१	ऐँसेलुखर्क गाउँपालिका	८
२	केपिलासगढी गाउँपालिका	२
३	खोटेहाङ गाउँपालिका	२५
४	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	४३
५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	२६६
६	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	७९
७	बराहपोखरी गाउँपालिका	५६
८	रावाबेँसी गाउँपालिका	४५
९	साकेला गाउँपालिका	३०
१०	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	१२६
५	**झापा जिल्ला**	**४२९०८**
१	अर्जुनधारा नगरपालिका	७२८७
२	कचनकवल गाउँपालिका	७१
३	कन्काई नगरपालिका	६१४१
४	कमल गाउँपालिका	२१८
५	गौरादह नगरपालिका	२५५६
६	गौरिगञ्ज गाउँपालिका	२११३
७	झापा गाउँपालिका	४०४३
८	दमक नगरपालिका	६००४
९	बाह्रदशी गाउँपालिका	४०४
१०	बिर्तामोड नगरपालिका	१४५२
११	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	६१६६
१२	भद्रपुर नगरपालिका	२०२१
१३	मेचीनगर नगरपालिका	२६६०
१४	शिवसताक्षी नगरपालिका	८७७
१५	हल्दीबारी गाउँपालिका	८९५
६	**ताप्लेजुङ जिल्ला**	**४३२**
१	फुङलिङ नगरपालिका	१५९
२	मिक्वाखोला गाउँपालिका	२६
३	मेरिङदेन गाउँपालिका	२८
४	मैवाखोला गाउँपालिका	४१
५	याङ्वरक गाउँपालिका	३०
६	सिदिङ्ग्वा गाउँपालिका	३०
७	सिरिजङ्घा गाउँपालिका	११८
७	**तेह्रथुम जिल्ला**	**१०७**
१	आठराई गाउँपालिका	४१
२	फेदाप गाउँपालिका	६६
८	**धनकुटा जिल्ला**	**२६५८**
१	चौबिसे गाउँपालिका	२४५
२	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	४७
३	धनकुटा नगरपालिका	२३६
४	पाख्रिबास नगरपालिका	१५
५	महालक्ष्मी नगरपालिका	६९८
६	साँगुरीगढी गाउँपालिका	१४१७
९	**पाँचथर जिल्ला**	**३४५७**
१	कुम्मायक गाउँपालिका	१६
२	तुम्बेवा गाउँपालिका	२४
३	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	३४४
४	फिदिम नगरपालिका	४५०

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	३४२
६	याङवरक गाउँपालिका	१५५१
७	हिलिहाङ गाउँपालिका	७३०
१०	**भोजपुर जिल्ला**	**५८८**
१	अरुण गाउँपालिका	५
२	आमचोक गाउँपालिका	१६१
३	रामप्रसादराई गाउँपालिका	५३
४	षडानन्द नगरपालिका	५३
५	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	६२
६	हतुवागढी गाउँपालिका	२५४
११	**मोरङ जिल्ला**	**५८७९५**
१	उर्लाबारी नगरपालिका	५२९०
२	कटहरी गाउँपालिका	२
३	कानेपोखरी गाउँपालिका	३३६८
४	केराबारी गाउँपालिका	९७१
५	ग्रामथान गाउँपालिका	२८
६	जहदा गाउँपालिका	८२४
७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	९८००
८	बिराटनगर महानगरपालिका	१२१७
९	बुढीगंगा गाउँपालिका	३४९८
१०	बेलबारी नगरपालिका	५८९२
११	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	५२७०
१२	रंगेली नगरपालिका	४३८८
१३	रतुवामाई नगरपालिका	३८५१
१४	लेटाङ नगरपालिका	४३४४
१५	सुनवर्षी नगरपालिका	३२४५
१६	सुन्दरहरैंचा नगरपालिका	६८०७
१२	**संखुवासभा जिल्ला**	**११४**
१	चैनपुर नगरपालिका	५१
२	पाँचखपन नगरपालिका	२९
३	सभापोखरी गाउँपालिका	३४
१३	**सुनसरी जिल्ला**	**३३०४०**
१	कोशी गाउँपालिका	१३९६
२	दुहबी नगरपालिका	१२९७
३	देवानगन्ज गाउँपालिका	११७१
४	धरान उपमहानगरपालिका	१२८१३

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
५	बराहक्षेत्र नगरपालिका	१०५४५
६	बर्जु गाउँपालिका	११४२
७	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	१९३५
८	रामधुनी नगरपालिका	१२८४
९	हरिनगर गाउँपालिका	१४५७
१४	**सोलुखुम्बु जिल्ला**	**५४**
१	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	३३
२	लिखुपिके गाउँपालिका	२१
२	**मधेश प्रदेश**	**८८०८७**
१	**धनुषा**	**४८५७**
१	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	३६९४
२	बटेश्वर गाउँपालिका	१
३	मिथिला नगरपालिका	११६१
४	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	१
२	**पर्सा जिल्ला**	**४५३६**
१	ठोरी गाउँपालिका	१९०६
२	पर्सागढी नगरपालिका	२५८७
३	वीरगन्ज महानगरपालिका	३०
४	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	१३
३	**बारा जिल्ला**	**१३०४९**
१	कोल्हवी नगरपालिका	१४३४
२	जितपुरसिमरा उपमहानगरपालिका	६३२४
३	निजगढ नगरपालिका	५२९१
४	**महोत्तरी जिल्ला**	**१२०४५**
५	गौशाला नगरपालिका	३२५८
६	बर्दिबास नगरपालिका	८६४६
७	मनरासिसवा नगरपालिका	१४१
५	**रौटहट जिल्ला**	**१३६४५**
१	कटहरिया नगरपालिका	११३७
२	गरुडा नगरपालिका	२३६
३	गुजरा नगरपालिका	३६४३
४	चन्द्रपुर नगरपालिका	८६२९

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
६	**सप्तरी जिल्ला**	**६६७४**
१	अग्निसाइर कृष्णसवरन गाउँपालिका	१४९३
२	कन्चनरुप नगरपालिका	३१२
३	खडक नगरपालिका	६२६
४	बोदेबरसाइन नगरपालिका	५
५	राजविराज नगरपालिका	७७२
६	रुपनी गाउँपालिका	८०७
७	सप्तकोशी नगरपालिका	१९०६
८	सुरुङ्गा नगरपालिका	७५३
७	**सर्लाही जिल्ला**	**२८८२७**
१	ईश्वरपुर नगरपालिका	७०१२
२	कविलासी नगरपालिका	१८६
३	चन्द्रनगर गाउँपालिका	१५०२
४	बरहथवा नगरपालिका	१७४१
५	बागमती नगरपालिका	३४२४
६	लालबन्दी नगरपालिका	११५५२
७	हरिपुर्वा नगरपालिका	६
८	हरिवन नगरपालिका	३४०४
८	**सिराहा जिल्ला**	**४४५४**
१	कर्जन्हा नगरपालिका	२९४
२	गोलबजार नगरपालिका	१९५३
३	धनगढीमाई नगरपालिका	१६८९
४	मिर्चैया नगरपालिका	२९६
५	लहान नगरपालिका	२२२
३	**बागमती प्रदेश**	**८१३९१**
१	**काठमाडौं जिल्ला**	**११३०**
१	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका	२०८
२	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	२४१
३	टोखा नगरपालिका	६७
४	तारकेश्वर नगरपालिका	४३१
५	दक्षिणकाली नगरपालिका	१२८
२	**काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला**	**२६९९**
१	खानीखोला गाउँपालिका	४१४
२	चौंरीदेउराली गाउँपालिका	४
३	तेमाल गाउँपालिका	१
४	पनौती नगरपालिका	४१
५	पाँचखाल नगरपालिका	३०३
६	बनेपा नगरपालिका	७२
७	बेथानचोक गाउँपालिका	१
८	भुम्लु गाउँपालिका	१
९	मण्डन देउपुर नगरपालिका	१७५४
१०	रोशी गाउँपालिका	१०८
३	**चितवन**	**३७२६१**
१	इच्छाकामना गाउँपालिका	३०९८
२	कालिका नगरपालिका	५८१८
३	खैरहनी नगरपालिका	३१९९
४	भरतपुर महानगरपालिका	११९८४
५	माडी नगरपालिका	२१५६
६	रत्ननगर नगरपालिका	२१०१
७	राप्ती नगरपालिका	९७०५
४	**दोलखा**	**३१**
१	गौरिशंकर गाउँपालिका	२
२	भिमेश्वर नगरपालिका	२९
५	**धादिङ जिल्ला**	**३१३**
४	धुनीबेंशी नगरपालिका	५
५	सिद्धलेक गाउँपालिका	३०८
६	**नुवाकोट जिल्ला**	**६८७२**
१	ककनी गाउँपालिका	२०४०
२	किस्पाङ्ग गाउँपालिका	६२८
३	तादी गाउँपालिका	१७०
४	दुप्चेश्वर गाउँपालिका	७७
५	बिदुर नगरपालिका	३१२
६	बेलकोटगढी नगरपालिका	१३६१
७	म्यगङ गाउँपालिका	२६५
८	लिखु गाउँपालिका	१५९४
९	शिवपुरी गाउँपालिका	४१७
१०	सुर्यगढी गाउँपालिका	८
७	**भक्तपुर जिल्ला**	**६४**
१	चाँगुनारायण नगरपालिका	६४
८	**मकवानपुर जिल्ला**	**८८४५**
१	कैलाश गाउँपालिका	१

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
२	थाहा नगरपालिका	११९४
३	बकैया गाउँपालिका	३४०४
४	बागमती गाउँपालिका	१५८२
५	मनहरी गाउँपालिका	१५२२
६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	११४२
९	**रसुवा जिल्ला**	**१६**
१	कालिका गाउँपालिका	१६
१०	**रामेछाप जिल्ला**	**१५६२**
१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	२६४
२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	७८७
३	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	३
४	मन्थली नगरपालिका	५
५	रामेछाप नगरपालिका	५०३
११	**ललितपुर जिल्ला**	**५३८**
१	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	१४
२	गोदावरी नगरपालिका	३०७
३	बागमती गाउँपालिका	१९९
४	महाङ्काल गाउँपालिका	१८
१२	**सिन्धुपाल्चोक जिल्ला**	**५६४**
१	ईन्द्रावती गाउँपालिका	४४६
२	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	१७
३	मेलम्ची नगरपालिका	४७
४	हेलम्बु गाउँपालिका	५४
१३	**सिन्धुली जिल्ला**	**२१४९६**
१	कमलामाई नगरपालिका	६७१३
२	गोलन्जोर गाउँपालिका	२
३	दुधौली नगरपालिका	७६८६
४	ध्याङलेख गाउँपालिका	९३
५	मरिण गाउँपालिका	२२६२
६	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	४७४०
२	**गण्डकी प्रदेश**	**७५४१३**
१	**कास्की**	**१७८५१**
१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	६३९
२	पोखरा महानगरपालिका	१७१८७
३	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	२४

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
४	मादी गाउँपालिका	१
२	**गोरखा जिल्ला**	**२९२१**
१	आरुघाट गाउँपालिका	२३४
२	गण्डकी गाउँपालिका	४२२
३	गोरखा नगरपालिका	५६९
४	चुमनुब्री गाउँपालिका	९४
५	धार्चे गाउँपालिका	२३९
६	पालुङटार नगरपालिका	९४०
७	बारपाक सुलीकोट गाउँपालिका	३१
८	भीमसेनथापा गाउँपालिका	७६
९	शहीद लखन गाउँपालिका	३१६
३	**तनहुँ जिल्ला**	**२१५२९**
१	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	१४४३
२	ऋषिङ गाउँपालिका	३८८
३	घिरिङ गाउँपालिका	२
४	देवघाट गाउँपालिका	२६१८
५	बन्दीपुर गाउँपालिका	१९९९
६	भानु नगरपालिका	३४८८
७	भिमाद नगरपालिका	७९०
८	म्याग्दे गाउँपालिका	१२९९
९	व्यास नगरपालिका	६८४२
१०	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	२६६०
४	**नवलपरासी पूर्व**	**२७४२५**
१	कावासोती नगरपालिका	७३६३
२	गैंडाकोट नगरपालिका	४५४७
३	देवचुली नगरपालिका	४५४९
४	बिनयीत्रिवेणी गाउँपालिका	३९४
५	बौदीकाली गाउँपालिका	४३८
६	मध्यबिन्दु नगरपालिका	७६६८
७	हुप्सेकोट गाउँपालिका	२४६६
५	**पर्वत जिल्ला**	**५६४**
१	कुश्मा नगरपालिका	१
२	जलजला गाउँपालिका	२६७
३	पैयुँ गाउँपालिका	१
४	फलेबास नगरपालिका	१४५

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
५	बिहादी गाउँपालिका	४०
६	महाशिला गाउँपालिका	५१
७	मोदी गाउँपालिका	५९
६	**बागलुङ जिल्ला**	**२३६२**
१	गल्कोट नगरपालिका	७८
२	ढोरपाटन नगरपालिका	१६४२
३	तमानखोला गाउँपालिका	५४४
४	ताराखोला गाउँपालिका	५२
५	बडीगाड गाउँपालिका	४६
७	**मनाङ जिल्ला**	**१८९**
१	चामे गाउँपालिका	१८
२	नार्पाभूमि गाउँपालिका	१६
३	नार्सों गाउँपालिका	६८
४	मनाङ ङिस्याङ गाउँपालिका	८७
८	**मुस्ताङ जिल्ला**	**२८४**
१	थासाङ गाउँपालिका	१
२	दालोमे गाउँपालिका	१९७
३	बाह्रगाउँ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	५८
४	लोमन्थाङ गाउँपालिका	२८
९	**म्याग्दी जिल्ला**	**८३७**
१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	११४
२	धवलागिरी गाउँपालिका	६३
३	बेनी नगरपालिका	३०४
४	मंगला गाउँपालिका	११०
५	मालिका गाउँपालिका	२१३
६	रघुगंगा गाउँपालिका	३३
१०	**लमजुङ जिल्ला**	**९८४**
१	क्व्होलासोथार गाउँपालिका	७
२	दुधपोखरी गाउँपालिका	७६
३	दोर्दी गाउँपालिका	११६
४	बेँसीसहर नगरपालिका	५१
५	मध्यनेपाल नगरपालिका	८२
६	मर्स्याङ्दी गाउँपालिका	१०२
७	राइनास नगरपालिका	३९२
८	सुन्दरबजार नगरपालिका	१५८

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
११	**स्याङ्जा जिल्ला**	**४६७**
१	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	६
२	कालीगण्डकी गाउँपालिका	१०३
३	गल्याङ नगरपालिका	१
४	पुतलीबजार नगरपालिका	१५३
५	फेदीखोला गाउँपालिका	२०४
५	**लुम्बिनी प्रदेश**	**२४७३९८**
१	**अर्घाखाँची जिल्ला**	**१०८४**
१	मालारानी गाउँपालिका	१
२	शीतगंगा नगरपालिका	२६५
३	सन्धिखर्क नगरपालिका	८१८
२	**कपिलवस्तु जिल्ला**	**२५३३९**
१	कपिलवस्तु नगरपालिका	९४८
२	वाणगंगा नगरपालिका	९९१२
३	विजयनगर गाउँपालिका	२९९३
४	बुद्धभूमि नगरपालिका	६५२४
५	शिवराज नगरपालिका	४९२६
६	शुद्धोधन गाउँपालिका	३६
३	**गुल्मी जिल्ला**	**२५३२**
१	इस्मा गाउँपालिका	२४१
२	कालिगण्डकी गाउँपालिका	४५
३	गुल्मीदरबार गाउँपालिका	५०
४	चन्द्रकोट गाउँपालिका	७४
५	छत्रकोट गाउँपालिका	१४९
६	धुर्कोट गाउँपालिका	३६६
७	मदाने गाउँपालिका	११४
८	मालिका गाउँपालिका	३७७
९	मुसिकोट नगरपालिका	३२३
१०	रुरुक्षेत्र गाउँपालिका	३२८
११	रेसुङ्गा नगरपालिका	४०२
१२	सत्यवती गाउँपालिका	६३
४	**दाङ जिल्ला**	**५२८१४**
१	गढवा गाउँपालिका	७३६९
२	घोराही उपमहानगरपालिका	५६१६
३	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	१६११८
४	दंगीशरण गाउँपालिका	३७८७

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
५	बंगलाचुली गाउँपालिका	८२२
६	बबई गाउँपालिका	४५९०
७	राजपुर गाउँपालिका	३३३६
८	राप्ती गाउँपालिका	४५६५
९	लमही नगरपालिका	३६०५
१०	शान्तिनगर गाउँपालिका	३००६
५	**नवलपरासी पश्चिम जिल्ला**	**१७६६६**
१	प्रतापपुर गाउँपालिका	११८०
२	बर्दघाट नगरपालिका	६७९९
३	रामग्राम नगरपालिका	१५००
४	सुनवल नगरपालिका	५९८८
५	सुस्ता गाउँपालिका	२१९९
६	**पाल्पा जिल्ला**	**५१५१**
१	तानसेन नगरपालिका	१२१७
२	तिनाउ गाउँपालिका	१६२७
३	निस्दी गाउँपालिका	६३०
४	बगनासकाली गाउँपालिका	१
५	रामपुर नगरपालिका	५५८
६	रिब्दीकोट गाउँपालिका	५
७	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	१११३
७	**प्युठान जिल्ला**	**४६४**
१	सरुमारानी गाउँपालिका	४४०
२	स्वर्गद्वारी नगरपालिका	२४
८	**बर्दिया जिल्ला**	**३८७७०**
१	गुलरिया नगरपालिका	५१५७
२	गेरुवा गाउँपालिका	२८१२
३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	४२२७
४	बढैयाताल गाउँपालिका	४४५३
५	बाँसगढी नगरपालिका	७०९३
६	बारबर्दिया नगरपालिका	७८२७
७	मधुवन नगरपालिका	३४४८
८	राजापुर नगरपालिका	३७५३
९	**बाँके जिल्ला**	**२८१४१**
१	कोहलपुर नगरपालिका	१३९६१
२	खजुरा गाउँपालिका	५१०६
३	जानकी गाउँपालिका	२४९१

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
४	नरैनापुर गाउँपालिका	३
५	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	३०४४
६	बैजनाथ गाउँपालिका	२२७५
७	राप्तीसोनारी गाउँपालिका	१२६१
१०	**रूपन्देही जिल्ला**	**७५१८१**
१	कन्चन गाउँपालिका	१२४०२
२	गैडहवा गाउँपालिका	४३६६
३	तिलोत्तमा नगरापालिका	८१६०
४	देबदह नगरपालिका	१३४०७
५	बुटवल उपमहानगरपालिका	१६५१६
६	मायादेवी गाउँपालिका	९३४
७	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	१६३
८	सियारी गाउँपालिका	१४०६
९	शुद्धोधन गाउँपालिका	१७९०
१०	सैनामैना नगरपालिका	१६०३७
११	**रोल्पा जिल्ला**	**२५६**
१	त्रिवेणी गाउँपालिका	१
२	माडी गाउँपालिका	२५५
६	**कर्णाली प्रदेश**	**३८६४४**
१	**कालिकोट जिल्ला**	**२४७**
१	खाँडाचक्र नगरपालिका	१३८
२	तिलागुफा नगरपालिका	१२
३	पचाल झरना गाउँपालिका	४
४	पलाता गाउँपालिका	२०
५	शुभ कालिका गाउँपालिका	७३
२	**जाजरकोट जिल्ला**	**४९८२**
१	कुसे गाउँपालिका	१८
२	छेडागाड नगरपालिका	२०३८
३	नलगाड नगरपालिका	३८९
४	बारेकोट गाउँपालिका	४२३
५	भेरी नगरपालिका	१७६७
६	शिवालय गाउँपालिका	३४७
३	**जुम्ला जिल्ला**	**३५३**
१	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	३
२	गुठिचौर गाउँपालिका	१६२

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
३	तातोपानी गाउँपालिका	१
४	तिला गाउँपालिका	९२
५	पातारासी गाउँपालिका	२
६	सिंजा गाउँपालिका	४
७	हिमा गाउँपालिका	८९
४	**डोल्पा जिल्ला**	**२१३**
१	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	२१३
५	**दैलेख जिल्ला**	**१०२८**
१	आठबिस नगरपालिका	७
२	गुराँस गाउँपालिका	१५७
३	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	१
४	दुल्लु नगरपालिका	४१२
५	नारायण नगरपालिका	३१४
६	भगवतीमाई गाउँपालिका	१३५
७	भैरवी गाउँपालिका	२
६	रुकुम पश्चिम	१५०८
१	आठबिसकोट नगरपालिका	८१२
२	चौरजहारी नगरपालिका	४४६
३	त्रिवेणी गाउँपालिका	१००
४	मुसिकोट नगरपालिका	११
५	सानीभेरी गाउँपालिका	१३९
७	**सल्यान जिल्ला**	**३६८९**
१	कालिमाटी गाउँपालिका	२६२६
२	त्रिवेणी गाउँपालिका	१०६३
८	**सुर्खेत जिल्ला**	**२६६२४**
१	गुर्भाकोट नगरपालिका	५०८६
२	चिङ्गगाड गाउँपालिका	६१
३	चौकुने गाउँपालिका	२८१७
४	पञ्चपुरी नगरपालिका	५७४
५	बराहताल गाउँपालिका	३२४५
६	बीरेन्द्रनगर नगरपालिका	३५४१
७	भेरीगंगा नगरपालिका	८६०६
८	सिम्ता गाउँपालिका	२६९४
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	१९६०६१
१	अछाम	३४१
१	मेल्लेख गाउँपालिका	१४

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
२	साँफेबगर नगरपालिका	३२७
२	**कञ्चनपुर जिल्ला**	**७०८२०**
१	कृष्णपुर नगरपालिका	१३९७५
२	दोधारा चाँदनी नगरपालिका	३४११
३	पुनर्वास नगरपालिका	७९८४
४	बेदकोट नगरपालिका	९५३४
५	बेलडाँडी गाउँपालिका	४८१५
६	बेलौरी नगरपालिका	५९२४
७	भीमदत्त नगरपालिका	८२१४
८	लालझाडी गाउँपालिका	४५३०
९	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	१२४३३
३	**कैलाली जिल्ला**	**११५६५२**
१	कैलारी गाउँपालिका	६९१०
२	गोदावरी नगरपालिका	१४७१२
३	गौरीगंगा नगरपालिका	१२१२६
४	घोडाघोडी नगरपालिका	१७५९१
५	चुरे गाउँपालिका	१७७७
६	जानकी गाउँपालिका	५१६१
७	जोशीपुर गाउँपालिका	४०६९
८	टिकापुर नगरपालिका	११४४
९	धनगढी उपमहानगरपालिका	१६७८२
१०	बर्दगोरिया गाउँपालिका	६७१०
११	भजनी नगरपालिका	९४२४
१२	मोहन्याल गाउँपालिका	२२१९
१३	लम्कीचुहा नगरपालिका	१७०२७
४	**डडेल्धुरा जिल्ला**	**७२५८**
१	अजयमेरु गाउँपालिका	३१४
२	अमरगढी नगरपालिका	२३७
३	आलिताल गाउँपालिका	१९७८
४	गन्यापधुरा गाउँपालिका	९७०
५	नवदुर्गा गाउँपालिका	१
६	परशुराम नगरपालिका	३७५८
५	**दार्चुला जिल्ला**	**६७७**
१	अपिहिमाल गाउँपालिका	२८८
२	दुहुँ गाउँपालिका	८
३	नौगाड गाउँपालिका	१९१

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
४	मार्मा गाउँपालिका	४४
५	माहाकाली नगरपालिका	५
६	लेकम गाउँपालिका	३६
७	शैल्यशिखर नगरपालिका	१०५
६	**बझाङ जिल्ला**	**३४**
१	केदारस्युँ गाउँपालिका	३
२	खप्तडछान्ना गाउँपालिका	१
३	बित्थडचिर गाउँपालिका	१०
४	मष्टा गाउँपालिका	२०
७	**बाजुरा जिल्ला**	**३४५**
१	गौमुल गाउँपालिका	२४

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला/स्थानीय तह	संकलित
२	जगन्नाथ गाउँपालिका	२०१
३	त्रिवेणी नगरपालिका	११६
४	बडिमालिका नगरपालिका	१
५	बुढीगंगा नगरपालिका	२
६	स्वामी कार्तिक गाउँपालिका	१
८	**बैतडी जिल्ला**	**९३४**
१	दशरथचन्द नगरपालिका	११३
२	पन्चेश्वर गाउँपालिका	३७३
३	शिवनाथ गाउँपालिका	४०५
४	सुर्नया गाउँपालिका	४३
कुल जम्मा		**९१५६५२**

२.७ विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट सम्पन्न हुन बाँकी (अधुरा) कामको विवरण

नेपाल सरकारले विगतमा गठन गरेका विभिन्न आयोग, समिति वा कार्यदलले वितरण गरेका जग्गाहरूको स्वामित्व, दर्ता स्रेस्ता वा नक्सा प्रमाणित एवं भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोगको गठन आदेश लागू भएपछि स्वतः खारेज भएका समितिहरूबाट सम्पन्न हुन बाँकी कामसमेत यस आयोगले गर्ने गरी जिम्मेवारी तोकेबमोजिमको प्राप्त विवरण यसप्रकार छः

आयोगबाट आ.व २०७९/८० मा भएका अधुरा कार्य सम्पादनसम्बन्धी विवरण

२.७.१. जग्गा दर्ता समितिहरूको विवरण

जग्गा दर्ता समितिहरूको विवरण, आयोग गठन मिति तथा प्राप्त निवेदन संख्या

क्रम संख्या	समितिको नाम	जिल्ला	निवेदन संख्या	आयोग गठन मिति	कैफियत
१	झापा जिल्ला महारानी झोडा, लखनपुर, सतासीधाम धरमपुर र तोपगाछी क्षेत्रको जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७५	झापा	११५८३	२०७५/०९/२३	
२	झापा जिल्ला गौरादह नगरपालिका वडा नं. ४ र ५ अन्तर्गतको जग्गा दर्तासम्बन्धी समिति दमक झापा, २०७५	झापा	५३४०	२०७५/१२/२५	
३	कीर्तिपुर न.पा.भित्रका स्वबासी जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७६	कीर्तिपुर, काठमाडौँ	३१२	२०७६/०८/१६	
४	भगवतीटार जग्गा दर्ता समिति, २०७२ (छिन्नेडाँडा साविक पोखरा १४,१५ र १८)	कास्की, पोखरा	अभिलेखमा नदेखिएको	२०७२/१२/१९	

क्रम संख्या	समितिको नाम	जिल्ला	निवेदन संख्या	आयोग गठन मिति	कैफियत
५	लेखनाथ नगरपालिका लामास्वाराको जग्गा दर्तासम्बन्धी, २०७२	कास्की, पोखरा	अभिलेखमा नदेखिएको	२०७२/०३/२८	
६	बुटवल उप-महानागरपालिका र सैनामैना नगरपालिका अन्तर्गत बहाल बिटौरी कोदाले र आँकडा लगतबमोजिम बसोबास गरेको व्यक्ति वा परिवारको नाममा जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७५				
७	पाल्पा जिल्ला रामपुर नगरपालिकाअन्तर्गतको जग्गा दर्ता समिति (साबिक रामपुर गा.वि.स ४,५,६,७ र ८ हाल रामपुर नगरपालिका वडा नं. ३,५,६ र ७)	रामपुर, पाल्पा	७८३	२०७५/१२/२५	
८	साविक कोटमाझखर्क हाल भेरीगंगा न.पा. र साविक मेहेलकुना, साहारे एवं धारापानी गा.वि.स. हाल गुर्भाकोट नगरपालिकाअन्तर्गतको जग्गा दर्ता समिति गठन आदेश, २०७२	मेहेलकुना, सुर्खेत	६७८	२०७२/०६/२५	
९	विशेष नापी कार्यालयबाट जग्गा नापजाँच भई जग्गा दर्ता हुन नसकेका जग्गासम्बन्धी गठन आदेश, २०७६ अनुसार	अछाम, जिल्ला	४०७	२०७६/०६/१३	
१०	नयाँ बेलहानी तमासपुरका बसोबासीहरूको जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७२	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	६४८	२०७२/०३/२८	
११	कोहलपुर गाविस वडा नं ३ (क) अव्यवस्थित बसोबासीहरूको जग्गा दर्ता समिति, २०६९	बाँके	७७	२०६९/०७/२७	
१२	बर्दिया जिल्ला राजापुर बजार क्षेत्रमा बसोबास गरिआएका व्यक्तिहरूको नाममा बहाल बिटौरी जग्गा दर्ता गर्नेसम्बन्धी समिति, २०७४	बर्दिया	४८०	२०७४/०९/१९	

२.७.२. आयोगले ३५ दिने सूचना प्रकाशन गरे अनुसार विगतका आयोगबाट अधुरा रही पेस भएका निवेदन संख्या विवरण

सि नं	प्रदेश	जिल्ला	पेस भएका निवेदन संख्या
१	कोशी प्रदेश	ताप्लेजुङ	०
२		पाँचथर	२८
३		इलाम	१५
४		झापा	२८१०
५		संखुवासभा	०
६		तेह्रथुम	७४
७		भोजपुर	६०
८		धनकुटा	०
९		सुनसरी	०
१०		मोरङ	१६६२
११		सोलुखुम्बु	०
१२		खोटाङ	०
१३		उदयपुर	४५५९
१४		ओखलढुङ्गा	०
कुल जम्मा			**९२०८**
१५	मधेश प्रदेश	सप्तरी	०
१६		सिराहा	०
१७		महोत्तरी	०
१८		धनुषा	१०७८
१९		सर्लाही	२१४
२०		रौतहट	१८७
२१		बारा	०
२२		पर्सा	०
कुल जम्मा			**१४७९**
२३	बागमती प्रदेश	रसुवा	०
२४		नुवाकोट	११४
२५		धादिङ	९४८
२६		सिन्धुपाल्चोक	५८
२७		काभ्रेपलाञ्चोक	१५
२८		काठमाडौँ	१२७
२९		भक्तपुर	०
३०		ललितपुर	०
३१		चितवन	३६२१

सि नं	प्रदेश	जिल्ला	पेस भएका निवेदन संख्या
३२	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	१२३३
३३		रामेछाप	०
३४		सिन्धुली	३५०
३५		दोलखा	०
कुल जम्मा			**६४६६**
३६	गण्डकी प्रदेश	मनाङ	०
३७		मुस्ताङ	०
३८		म्याग्दी	०
३९		पर्वत	०
४०		बागलुङ	०
४१		स्याङ्जा	०
४२		तनहुँ	६१२
४३		कास्की	२६१३
४४		गोरखा	२२
४५		लमजुङ	०
४६		नवलपरासी पूर्व	३२००
कुल जम्मा			**६४४७**
४७	लुम्बिनी प्रदेश	रुपन्देही	१५७८
४८		कपिलवस्तु	२१९२
४९		पाल्पा	२१०
५०		गुल्मी	१८८
५१		अर्घाखाँची	५१
५२		नवलपरासी पश्चिम	७००
५३		प्युठान	२२
५४		रोल्पा	०
५५		रुकुम पूर्व	०
५६		दाङ	१०००
५७		बाँके	७७
५८		बर्दिया	२७२
कुल जम्मा			**६२९०**
५९	कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	०
६०		सल्यान	६०
६१		दैलेख	०
६२		जाजरकोट	०
६३		सुर्खेत	०

सि नं	प्रदेश	जिल्ला	पेस भएका निवेदन संख्या
६४	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	३२
६५		जुम्ला	०
६६		हुम्ला	०
६७		मुगु	०
६८		डोल्पा	०
जम्मा			**९२**
६९	सुदूरपश्चिम प्रदेश	दार्चुला	०
७०		बझाङ	३२
७१		बाजुरा	४९
७२		बैतडी	२६
७३		डडेलधुरा	२६२
७४		डोटी	०
७५		अछाम	०
७६		कैलाली	९८९
७७		कन्चनपुर	६४१०
जम्मा			**७७६८**
	कोशी प्रदेश		९२०८
	मधेश प्रदेश		१४७९
	बागमती प्रदेश		६४६६
	गण्डकी प्रदेश		६४४७
	लुम्बिनी प्रदेश		६२९०
	कर्णाली प्रदेश		९२
	सुदूरपश्चिम प्रदेश		७७६८
कुल जम्मा			**३७७५०**

२.७.३ जग्गा दर्ता समितिको बाँकी काम

यस अयोग गठन हुँदा समयावधि बाँकी रहेका मालपोत ऐन, २०३४ को दफा ७ को उपदफा (१क) बमोजिम गठन भएका जग्गा दर्ता समिति र अगावै म्याद समाप्त भएका तर काम बाँकी रहेका जग्गा दर्ता समितिका बाँकी काम समेत गठन आदेशको दफा २८ बमोजिम यस आयोगले सम्पन्न गर्ने जिमेवारी तोकिएको हुँदा निम्न समितिको बाँकी काम कानुनबमोजिम सम्पन्न गर्न आयोगका सम्बन्धित जिल्ला समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरिएकोमा सम्बन्धित जिल्ला समितिमार्फत काम भइरहेको छ।

सि. नं.	जग्गा दर्ता समितिको नाम	जिल्ला	बाँकी कामको निवेदन संख्या	अधिकार प्रत्यायोजन गरिएका जिल्ला समिति
१	(साविक रामपुर गा.वि.स. ४, ५, ६, ७ र ८ हाल रामपुर नगरपालिका वडा नं. ५, ६ र ७)	पाल्पा	७८३	पाल्पा
२	साविक कोटमाझखर्क हाल भेरीगंगा न.पा. भेरीगंगा न.पा. र साविक मेहेलकुना, साहारे एवं धारापानी गा.वि.स. हाल गुर्भाकोट नगरपालिकाअन्तर्गतको जग्गा दर्ता समिति गठन आदेश, २०७२	सुर्खेत	६७८	सुर्खेत
३	नयाँबेलहानी तमासीपुरका बसोबासीहरूको जग्गा दर्ता समिति गठन आदेश, २०७२	नवलपरासी पूर्व	६४८	नवलपरासी सुस्तापूर्व
४	कीर्तिपुर न.पा.भित्रका स्वबासी जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७६	काठमाडौँ	३१२	काठमाडौँ
५	झापा जिल्ला महारानी झोडा, लखनपुर, सतासीधाम, धरमपुर र तोपगाछी क्षेत्रको जग्गा दर्तासम्बन्धी गठन आदेश, २०७५	झापा	११११८३	झापा
६	झापा जिल्ला गौरादह नगरपालिका वडा नं. ४ र ५ अन्तर्गतको जग्गा दर्तासम्बन्धी समिति दमक झापा २०७५	झापा	५३४०	झापा
७	भगवतीटार जग्गा दर्ता समिति २०७२ (छिन्नेडाँडा साविक पोखरा १४,१५ र १८)	कास्की	विवरण नआएको	कास्की

२.७.४ आयोगवाट आ.व. २०७९/८० मा भएका अधुरा कार्य सम्पादनसम्बन्धी विवरण

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तह	वडा नं	बाँकी काम	जम्मा	वितरण भएको क्षेत्रफल(ब.मी)
१	मोरङ	उर्लाबारी नगरपालिका	९	९	१०२	९३४१४.२२४
		पथरीशनिश्चरे नगरपालिका	९	४		
		रतुवामाई नगरपालिका	९	३		
		(मधुमल्ला, जनुवा, दुलारी, बयरबन)		८६		
२	मकवानपुर	हेटौंडा उप-महानगरपालिका	१३	६९	८६	१४०३३.७३
		कापरवारी, हटिया	३,८	१७		
३	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	१४, १९, २८, ३१	६४	६४	८५८४३५.६१

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तह	वडा नं	बाँकी काम	जम्मा	वितरण भएको क्षेत्रफल(ब.मी)
४	झापा	भद्रपुर नगरपालिका	२	५३	८७	२८१६६४.८७
		अर्जुनधारा नगरपालिका	११	३		
		गौरादह नगरपालिका	३	३१		
५	सुर्खेत	गुर्भाकोट नगरपालिका	६, ७, ८	५८५	१५४०	३९८८२९७.५७
		पन्चपुरी नगरपालिका	४, ५, ११	२८१		
		चौकुने गाउँपालिका	७, ८, १०	१२१		
		कुनाथरी गा.वि.स	५	७०		
		भेरीगंगा नगरपालिका	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९	४८३		
६	पाल्पा	रामपुर नगरपालिका	४, ५, ६	७०१	७०१	१५३८८९.५७
७	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	बर्दघाट नगरपालिका	१३	१०	१०	१४६७२.६७
८	कञ्चनपुर	कृष्णपुर नगरपालिका	७	६५	६५	३२८८६५
९	इलाम	चुलाचुली गाउँपालिका	४	२३	२३	९९५०३.२६
जग्गाधनी पुर्जा संख्या				२६७८	२६७८	५८३२७७६.५०४

२.८ आयोगबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई आ.व २०७९/८० मा वितरण भएको जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा (लालपुर्जा) सम्बन्धी विवरण

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तह	वडा नं	भूमिहीन दलित	सकुम्बासी	अव्यवस्थित बसोबासी	बाँकी काम	जम्मा	वितरण भएको क्षेत्रफल (ब.मी)	राजस्व रु
१	मोरङ	कानेपोखरी गाउँपालिका	६	५१		४७		२००	१९१४८५.९५	३८५०६८४१.३६
		पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	९				४			
		उर्लाबारी नगरपालिका	९				९			
		रतुवामाई नगरपालिका	९				३			
		(मधुमल्ला, जनुवा, दुलारी, वथरवन)					८६			
२	सप्तरी	सुरुङ्गा नगरपालिका	१	१२	४			१०१	२८२१९.३९७	
		अग्नीसाइर कृष्णासवरन गाउँपालिका	४, ५	८४	१					
३	सिरहा	धनगढीमाई नगरपालिका	१३	२४	८८			११२	१५१०९०.२३	
४	चितवन	भरतपुर महानगरपालिका	२		१२९			१२९	१२२८०.९५	
५	मकवानपुर	हेटौँडा उप-महानगरपालिका	१३				६९	१२२	४६८६२.७८२	२६९५१४०
		कापरवारी, हटिया	३, ८				१७			
		बागमती गाउँपालिका	४, ५, ६	१	३५					
६	सिन्धुली	हरिहरपुरगदी गाउँपालिका	३	६	९			१५	२२५८१.६५४	
७	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	१४, १९, २८, ३१				६४	६४	८५८४३५.६१	५२९७५२७०
८	झापा	भद्रपुर नगरपालिका	२				५३	१७७	७६६२५२३.८७	१५६३८४७९.९३
		अर्जुनधारा नगरपालिका	११				३			
		गौरादह नगरपालिका	३				३१			
		कन्काई नगरपालिका	८	३	५७	२				
		दमक नगरपालिका	१०		१२	१६				
९	सुर्खेत	पन्चपुरी नगरपालिका	४, ५, ११				२८१	१३३०	३९८८२९७.४१	८७६३२४५४.७१
		चौकुने गाउँपालिका	७, ८, १०				१२१			
		कुनाथरी	५				७०			

सि.न	जिल्ला	स्थानीय तह	वडा नं	भूमिहीन दलित	सकुम्बासी	अव्यवस्थित बसोबासी	बाँकी काम	जम्मा	वितरण भएको क्षेत्रफल (ब.मी)	राजस्व रु
		गुर्भाकोट नगरपालिका	६, ७, ८				५४८			
		भेरीगंगा नगरपालिका	१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९				३१०			
१०	कैलाली	लम्कीचुहा नगरपालिका	३	१२९	१			१६४	७२२००.१७९	
		बर्दगोरिया गाउँपालिका	३	३	२					
		धनगढी उप-महानगरपालिका	९	२२						
		गोदावरी नगरपालिका	१		७					
११	पाल्पा	रामपुर नगरपालिका	४, ५, ६				६१५	६१५	१५३८८९.५७	११७३८६३१८
१२	रुपन्देही	मायादेवी गाउँपालिका	८			६		७१	२४४४६.७९	४०२४०२८३.३६
		बुटवल उपमहानगरपालिका	१३, १९, १८			२६				
		तिलोत्तमा नगरपालिका	१४, ८			१३				
		शुद्धोधन नगरपालिका	३			१८				
		सैनामैना नगरपालिका	१			८				
१३	उदयपुर	बेलका नगरपालिका	५	११				११	१९१३.३६	
१४	इलाम	चुलाचुली गाउँपालिका	४				२३	२३	९९५०३.२६	५९१२०१
१५	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापश्चिम)	बर्दाघाट नगरपालिका	१३				१०	१०	१४६७२.६७	१६६१५५४१.६३
१६	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व)	हुप्सेकोट गाउँपालिका	२	५९	५१			११०	७००४९	
१७	कञ्चनपुर	कृष्णपुर नगरपालिका	७				६५	६५	३२८८६५	१०७९६०
१८	डडेलधुरा	आलिताल गाउँपालिका	८	९	१२			२१	४३९७३.७३	
जम्मा				४१४	४०८	१३६	२३८२	३३४०	३,७७१,२९१.४१	३७२३८९४८९.९९
जग्गाधनी पुर्जा संख्या				३३४०						

२.९ हालसम्म भएका उपलब्धि

(क) भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयअन्तर्गत रूपान्तरणकारी आयोजना जग्गा प्रशासन सुदृढीकरण तथा अनौपचारिक भू-सम्बन्ध व्यवस्थापन कार्यक्रम (नीति तथा कार्यक्रमगत)

कार्यक्रम	क्रियाकलाप	वार्षिक		प्रगति	
		लक्ष्य	प्रगति	भौतिक %	वित्तीय
जग्गा प्रशासन सुदृढीकरण तथा अनौपचारिक भू-सम्बन्ध कार्यक्रम	१. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान, लगत संकलन गर्ने	७५३ स्थानीय तह	६९७ स्थानीय तह (हालसम्म)	९२.५६	
	२. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अब्यबस्थित बसोबासीको सत्यापन र प्रमाणीकरण गर्ने	३०० स्थानीय तह	११३ स्थानीय तहमा चालु	३७.६६	
	३. नाप नक्सांकन कार्य सम्पन्न गर्ने	३०० स्थानीय तह	११३ स्थानीय तहमा चालु	३७.६६	
	४. जग्गा दर्ता गर्ने	५ लाख	३३४०	०.७	
	५. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई पुर्जा वितरण गर्ने	५ लाख	३३४०	०.७	
	६. जिल्ला समितिले छानबिन कार्य सम्पन्न गरी स्वामित्व, स्रेस्ता, नक्सासम्बन्धी विगतका आयोग, समिति, कार्यदल आदिले काम सुरु गरी बाँकी रहेका कार्यहरू सम्पन्न गर्ने	८ हजार	२३८२	२९.८	
	समग्र नीति तथा कार्यक्रमगत प्रगति	**३३.१८**			

(ख) आ.व. २०७९/८० पुँजीगत खर्च अनुसार भएको प्रगति विवरण

ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/ आयोजना	वार्षिक (रु लाखमा)			
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	कैफियत
३३६००१०३४	जग्गा प्रशासन सुदृढीकरण तथा अनौपचारिक भू-सम्बन्ध व्यवस्थापन कार्यक्रम (राष्ट्रिय भूमि आयोग)	३९.८	३१.६	७९.३९	४०.८ रोक्का भएको
	राष्ट्रिय भूमि आयोग ७७ जिल्ला समितिसमेत	२७१.००	१६२.००	८०	बजेट रोक्का भएको
	कुल जम्मा			**८०%**	

(ग) आ.व. २०७९/८० चालु खर्चअनुसार भएको प्रगति विवरण

ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना	वार्षिक (रु लाखमा)			
		विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	कैफियत
३३६००१०३३	जग्गा प्रशासन सुदृढीकरण तथा अनौपचारिक भू-सम्बन्ध व्यवस्थापन कार्यक्रम (राष्ट्रिय भूमि आयोग)	२८५८.२	२३१८.३	८१.१	२५.२ रोक्का भएको
	७७ जिल्ला समितिसमेत	६४३२	५३२०.६०	८३.७२	२२३.६४ रोक्का भएको
	कुल जम्मा चालु प्रगति			**८३.७२**	

कुल चालु तथा पुँजीगत प्रगतिः ८१.८ प्रतिशत

(घ) नीतिगत कार्यक्रमहरूको भौतिक प्रगति प्रतिशतअनुसारको संख्यात्मक विवरण

विवरण	संख्या	कैफियत
८० प्रतिशतभन्दा वढी	१	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान, लगत संकलन गर्ने।
५० देखि ८० प्रतिशतसम्म	०	
५० प्रतिशतभन्दा कम	५	भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अब्यवस्थित बसोबासीको सत्यापन र प्रमाणीकरण गर्ने, नाप नक्सांकन गर्ने, जग्गा दर्ता गर्ने, भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अब्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गर्ने, जिल्ला समितिले छानविन कार्य सम्पन्न गरी स्वामित्व, स्रेस्ता, नक्सासम्बन्धी विगतका आयोग, समिति, कार्यदल आदिले काम सुरु गरी बाँकी रहेका कार्यहरू सम्पन्न गर्ने
		नाप नक्सांकन गर्ने
		जग्गा दर्ता गर्ने
		भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गर्ने
		जिल्ला समितिले छानबिन कार्य सम्पन्न गरी स्वामित्व, स्रेस्ता, नक्सा सम्बन्धी विगतका आयोग, समिति, कार्यदल आदिले काम सुरु गरी बाँकी रहेका कार्यहरू सम्पन्न गर्ने

(ङ) २०७८/७९ को बेरुजु विवरण (हजारमा)

निकायहरू	बेरुजु रकम रु.	बेरुजु प्रतिशत	फर्स्योट रकम	फर्स्योट प्रतिशत
राष्ट्रिय भूमि आयोग	१९,२०,२१४	०.७	००	००

२०७९/८० को स्रेस्ता म.ले.प.को कार्यालयबाट परीक्षण हुन बाँकी

(च) प्रगति स्थिति

सि.नं.	आयोजना-कार्यक्रम	प्रगति स्थिति		यस अवधिमा हासिल भएका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू	कार्यान्वयनमा देखापरेका समस्याहरू	समस्या समाधानार्थ भएका प्रयासहरू
		वित्तीय %	भौतिक %			
१.	जग्गा प्रशासन सुदृढीकरण तथा अनौपचारिक भूसम्बन्ध व्यवस्थापन कार्यक्रम (राष्ट्रिय भूमि आयोग)	८१.०८	LMBIS भएका कार्यक्रमको करिब ८०% र नभएका कार्यक्रमको करिब ३३%	➢ कार्यविधि, निर्देशिका, हातेपुस्तिका तथा मापदण्डहरूको तयार गरिएको। ➢ १३७७१२९१ वर्ग मि. क्षेत्रफलको ३३४० थान जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गरिएको। ➢ ३१६२८७२६७ वर्ग मि.क्षेत्रफल नाप नक्सांकन भएको। ➢ ९१५७०७ को प्रारम्भिक लगत संकलन गरी कम्प्युटरमा प्रविष्टि गरिएको। ➢ करीव ३८ करोड राजस्व संकलन भएको। ➢ नापी विभागको समन्वयमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन भएको।	➢ .कानुनी जटिलता ➢ स्वीकृत दरबन्दी बमोजिम जनशक्ति अभाव ➢ कार्यवातावरण स्थलको अपर्याप्तता ➢ कोभिड संक्रमण ➢ स्थानीय निर्वाचन ➢ गठन आदेश संशोधनमा ढिलाई ➢ आवश्यक साधन श्रोतको कमी ➢ प्रोत्साहन भत्ताको अभाव	➢ आयोगले वार्षिक कार्यान्वयन कार्ययोजना निर्माण गरी स्पष्ट लक्ष्य/माइलस्टोन तय गरेको। ➢ कार्यविधि, निर्देशिका, हातेपुस्तिका तथा मापदण्डहरू तयार गरिएको ➢ आयोगको कामसँग सम्बन्धित कानुनहरूको सँगालो प्रकाशन गरी सरोकारवालालाई उपलब्ध गराईएको।

२.१० चालु आ.व. २०७९/८० मा यस आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूबाट भएको अनुगमन निरीक्षणको विवरण

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद		अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
	नाम/थरः श्री केशव निरौला, पदः अध्यक्ष उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान	भ्रमण गरेका कार्यालयहरूः (जिल्ला समिति र सो अन्तर्गतका विभिन्न पालिकाहरू	➢ स्थानीय तहले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी पहिचान गरी आयोगको काममा सहयोग गरिरहेको छ। ➢ लगत संकलन, प्रमाणीकरण र प्रविष्टि भइहेको छ। ➢ राष्ट्रिय भूमि आयोगबाट खटाइएका अमिन तथा सर्भेक्षक र जिल्ला समितिहरूका बीचमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य भएको। ➢ आयोगको जिल्ला समितिले स्थानीय तहसँग सहजीकरण गरिरहेको छ। ➢ नापजाँचको कार्य भइरहेको छ।	➢ आयोगका काम कारबाही र पुर्जा वितरणसम्मका चरणमा पूरा गर्नुपर्ने कार्यविधिहरूको सम्बन्धमा पर्याप्त जानकारी नभएको पाइयो। ➢ जिल्ला समितिका पदाधिकारीहरू र प्राविधिक कर्मचारीहरूका लागि अभिमुखीकरण नभएको। ➢ समन्वयको समस्या ➢ साधन/स्रोतको समस्या। ➢ सञ्चारको समस्या। ➢ मनोगत समस्या। ➢ जनशक्तिको समस्या।	➢ अन्तर्क्रिया, छलफल तथा अभिमुखीकरण मार्फत आयोगको, कार्य जिम्मेवारी, जिल्ला समितिको जिम्मेवारी, स्थानीय तहको जिम्मेवारी र कार्य प्रारम्भ गर्दा अपनाउनुपर्ने विधिहरूको विषयमा अध्ययन गर्ने। ➢ जिल्ला समितिलाई पूर्णरूपमा जिम्मेवार वन्न निर्देशन। ➢ कार्यप्रगति देखिने गरी समन्वयात्मक रूपमा काम निर्देशन। ➢ प्राविधिक कर्मचारीलाई इमान्दारीपूर्वक तोकिएको जिम्मेवारी तोकिएकै ठाउँमा रहेर पूरा गर्न निर्देशन। ➢ उपलब्ध स्रोत/साधनको मितव्ययी तरिकाले उपयोग गर्न सुझाब दिइयो।	➢ जिल्ला समितिले स्थानीय तहहरूमा सहजीकरण गरिरहेको छ। ➢ स्थानीय तह र नाप-नक्साका लागि प्राविधिक कर्मचारीहरूबीच समन्वय भएको छ। ➢ लगत संकलनमा तीव्रता ➢ डाटा इन्ट्रीको कार्य भएको छ ➢ नाप नक्साको कार्य भैरहेको छ ➢ पाल्पाको रामपुर नगरपालिकाको १६४ घरपरिवारलाई लालपुर्जा वितरण गरिएको | ➢ झापा जिल्लाका सुकुम्बासी, अव्यवस्थित बसोबासी र अधुराअन्तर्गत	
	पहिलो त्रैमासिक अवधिमा भएको अनुगमन/निरीक्षण						
	मकवानपुर, बारा र सर्लाही मकवानपुर, सिराहा, सप्तरी, बारा र सर्लाही चितवन, रूपन्देही, बाँके र बर्दिया झापा र मोरङ सुनसरी रूपन्देही, बाँके, बर्दिया र कैलाली सुनसरी कास्की चितवन, बारा, पर्सा, झापा काभ्रे, सिन्धुली, मकवानपुर, चितवन र नवलपुर झापा, मोरङ र सुनसरी सिराहा, सप्तरी, धनुषा, सुनसरी र झापा						

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद		अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
			➢ जग्गा दर्ता स्रेस्ता, जग्गा धनी दर्ता प्रमाण पुर्जा र फिल्डबुक तयार गर्ने कार्य भएको। ➢ लालपुर्जा वितरणको तयारी भएको। ➢ राष्ट्रिय भूमि आयोगबाट खटाइएका अमिन तथा सर्भेक्षक र जिल्ला समितिहरू बीचमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य भएको।	➢ जनशक्ति परिचालनको समस्या। ➢ राजनीतिक आग्रह/पूर्वाग्रहको समस्या। ➢ भौगोलिक र परिस्थितिजन्य समस्या।		गरी कुल ९७ घरपरिवारलाई लालपुर्जा वितरण भएको| ➢ मोरङ जिल्लाका भूमीहिन दलित र अधुराअन्तर्गत गरी कुल १०६ घरपरिवारका लागि पुर्जा वितरण गरिएको।	
	दोस्रो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/निरीक्षण						
	२०७९ कात्तिक १ देखि मंसिर १४ सम्म	इलाम, झापा, मोरङ रूपन्देही, बाँके र कैलाली सिन्धुली, चितवन, मकवानपुर, नुवाकोट उदयपुर, बारा, पर्सा र सुनसरी बारा, पर्सा, रौतहट, सप्तरी, सिराहा,उदयपुर पाल्पा रूपन्देही र सुर्खेत कास्की र तनहुँ झापा,मोरङ, सुनसरी, उदयपुर, बारा र पर्सा					
	तेस्रो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/निरीक्षण						
	२०७९ माघ १ देखि चैत्र ७ सम्म	उदयपुर,बारा, पर्सा र सप्तरी हेटौडा, मोरङ, झापा, सिराहा र सप्तरी धनुषा, महोत्तरी र सर्लाही					
	चौथो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/ निरीक्षण						

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
	२०८० वैशाख २२ देखि असार १६ सम्म उदयपुर, सुनसरी, मोरङ र झापा, सुनसरी, उदयपुर, मोरङ, झापा र इलाम सिराहा, सप्तरी, उदयपुर, मोरङ र झापा सिराहा, मोरङ, झापा, इलाम र धनकुटा चितवन, मकवानपुर, सिन्धुली, उदयपुर, सुनसरी, झापा, इलाम सिन्धुली उदयपुर, सुनसरी, मोरङ र धनकुटा					
	नाम/थरः श्री नहेन्द्र खड्का पदः उपाध्यक्ष उद्देश्यः अनुगमन/निरीक्षण गरी कार्यस्थलमा आयोगको कामका सम्बन्धमा रहेका समस्या पहिचान तथा समाधान गर्ने ।	➢ आयोगद्धारा खटाइएका प्राविधिकहरूद्धारा फिल्डमा निरन्तर काम भइरहेको छ । ➢ भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीसमेतको समस्या समाधान गर्न जिल्ला समिति	➢ आयोगको काममा ढिलासुस्ती भएको भन्ने जनगुनासो । ➢ जिल्ला समिति र स्थानीय तहहरूसँग आयोगको काममा बलियो तादाम्यता नमिलेको । ➢ स्रोत साधन र बजेट अभाव	➢ नियमित रूपमा अनुगमन/निरीक्षण, अन्तर्क्रिया तथा प्रशिक्षण गर्ने । ➢ जिल्ला समिति र स्थानीय तहबीच समन्वयात्मक रूपमा कामकारबाही अगाडी बढाउने ।	➢ जिल्ला समितिले स्थानीय तहहरूमा सहजीकरण गरिरहेको छ । ➢ स्थानीय तह र नाप-नक्साका लागि प्राविधिक कर्मचारीहरूबीच समन्वय भएको छ । ➢ डाटा इन्ट्रीको कार्य भएको छ ।	
	पहिलो त्रैमासिक अवधिमा भएको अनुगमन/ निरीक्षण					
	खोटाङ, सुनसरी र सिन्धुली सिन्धुपाल्चोक तनहुँ, पाल्पा र चितवन सिन्धुली, उदयपुर, सुनसरी र मोरङ					

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
	चितवन, कास्की, कैलाली, नवलपरासी पूर्व र पश्चिम चितवन, सुर्खेत, कास्की, बर्दिया र दाङ, रूपन्देही र रोल्पा, दाङ, सिराहा, सप्तरी, मोरङ, उदयपुर र सिन्धुली, धादिङ, तनहुँ, कास्की, पर्वत र बाग्लुङ	कटिबद्ध रहेको पाइयो। ➢ रूकुम पूर्व र पश्चिम जिल्लाले जिल्ला स्तरीय अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरेका। ➢ झापा जिल्लाको कन्काई नगरपालिका र इलाम जिल्लाको चुलाचुली गाउँपालिकामा पुर्जा वितरण भएको छ। ➢ रूपन्देही जिल्लाको बुटवल उपमहानगरपालिकामा जग्गा नापजाँच कार्यको शुभारम्भ भएको छ। ➢ सबै ठाउँमा कार्य सम्पादन सम्झौता अनुसार कार्य अगाडि बढाइएको	➢ नियमित छलफल र प्रशिक्षणको कमी ➢ आयोगप्रति भूमिहीन जनताको भरोसामा कमी आउँदै गएको (ढिला सुस्तीको कारणले)। ➢ भरेका फाराम तथा लगत प्रविष्टिमा समस्या। ➢ नीतिगत अस्पष्टता	➢ संकलित लगतहरूको भेरिफिकेशन गरी कम्प्युटरमा डाटा इन्ट्रि गर्ने। ➢ अनुगमन निरीक्षण र तालिम सञ्चालन गर्न पर्याप्त बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने। ➢ नीतिगत रूपमा परेको दोहोरोपनलाई फुकाउनका लागि तालुक निकायमा लेखि पठाउने।	➢ लगत संकलन भएको छ। ➢ नाप नक्साको कार्य भैरहेको छ।	
	दोस्रो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/निरीक्षण					
	चितवन, नवलपरासी पश्चिम, रूपन्देही, पाल्पा, पर्वत र बाग्लुङ, चितवन, गोर्खा, कास्की र बाग्लुङ, सिन्धुली, महोत्तरी र सर्लाही					
	तेस्रो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/निरीक्षण					
	सिन्धुली र महोत्तरी, कास्की, बाग्लुङ, चितवन, बारा र पर्सा, गोर्खा, धादिङ र चितवन					
	चौथो त्रैमासिक अवधिमा गरिएको अनुगमन/निरीक्षण					
	मोरङ र झापा, पाल्पा, तनहुँ, कास्की र बाग्लुङ, चितवन, नवलपरासी पूर्व र पश्चिम, रूपन्देही र कपिलवस्तु					

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
		➢ लगत संकलन भैरहेको। ➢ प्रमाणीकरणको काम अगाडी बढेको। ➢ तथ्याङ्क प्रविष्टिको कामलाई तीव्रता दिइएको।				
	नाम/थरः श्री राघो राय यादव पदः विज्ञ सदस्य (कानुन) उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान पर्सा, महोत्तरी र सर्लाही मधेश प्रदेश	कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर भएका पालिकाहरूमा आयोगसँग सम्बन्धित कामहरू भइरहेको।	आयोगसँग सम्बन्धित कानूनी व्यवस्थाबारे सरोकारवालामा जानकारी कम भएको।	आयोगसँग सम्बन्धित ऐन नियम/नियमावली र कार्यविधि तथा मापदण्डहरूका बारेमा तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने।	➢ अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालनका लागि कार्यक्रमको खाका निर्माण गरिएको। तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको माग गरिएको।	
	नाम/थरः श्री टेक बहादुर शाह पदः विज्ञ सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान कर्णाली र सुदुरपश्चिमका जिल्लाहरू, रामेछाप	➢ राष्ट्रिय भूमि आयोगबाट खटाइएका अमिन तथा सर्भेक्षक र जिल्ला समितिहरूबिचमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य भएको। ➢ जग्गा दर्ता स्रेस्ता, जग्गा धनी दर्ता प्रमाण	➢ आयोगका काम कारबाही र पुर्जा वितरणका सम्बन्धमा पूरा गर्नुपर्ने कार्यविधिहरूको सम्बन्धमा पर्याप्त जानकारी नभएको पाइयो।	अन्तर्क्रिया, छलफल तथा अभिमुखीकरणमार्फत आयोगको गठन प्रकृया, कार्यजिम्मेवारी, जिल्ला समितिको जिम्मेवारी, स्थानीय तहको जिम्मेवारी र कार्य प्रारम्भ गर्दा अपनाउनुपर्ने विधिहरूको विषयमा निर्देशन भएको छ।	➢ भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थितको पहिचानको कार्यलाई अगाडि बढाइएको। ➢ कर्मचारीहरूमा अभिमुखीकरणका लागि पहल भएको।	

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
		पुर्जा र फिल्डबुक तयार गर्ने कार्य भएको। ➢ लालपुर्जा वितरणका लागि पुर्जा निर्माण भएको।	➢ भूमिहीनहरूको पहिचान भएपश्चात मात्र नापनक्साको कार्य अगाडि बढाउनुपर्नेमा सुरूमै नापनक्साको कार्य गरेकोसमेत पाइयो।			
	नाम/थरः श्री बासुदेव हुमागाईं पदः विज्ञ सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान रामेछाप, नवलपरासी पश्चिम, धादिङ र चितवन रामेछाप, धादिङ	भ्रमण गरिएका जिल्लामा भुमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको समस्या समाधानका लागि जिल्ला समिति र पालिकाहरूले निरन्तर कार्य गरिरहेका।	➢ समन्वयको समस्या। ➢ तालिम तथा अभिमुखीकरणको समस्या। ➢ जनशक्तिको कमी।	➢ भूमिसम्बन्धी समस्या समाधानका लागि समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्ने। ➢ आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने।	➢ जिल्ला समितिले पालिकाहरूको काममा सहजीकरण गरिरहेको। ➢ उपलब्ध प्राविधिक जनशक्तिबाट नापनक्सासम्बन्धी काम भइरहेको।	
	नाम/थरः श्री दाताराम खनाल पदः सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान मकवानपुर र काभ्रे, कर्णाली र सुदूरपश्चिमका जिल्लाहरू, हुम्ला, झापा र इलाम, सुर्खेत धादिङ	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको जिल्लामा भुमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको समस्या समाधानका लागि जिल्ला समिति र पालिकाहरूमा निरन्तर कार्य भइरहेको।	➢ समन्वयको समस्या। ➢ तालिम तथा अभिमुखीकरणको समस्या। ➢ जनशक्तिको कमी। ➢ स्रोत/साधनको कमी। ➢ कानुनी ज्ञानको कमी।	➢ भूमि सम्बन्धि समस्या समाधानका लागि समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्ने। ➢ आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने। ➢ उपलब्ध भएका स्रोत/साधनको अधिकतम सदुपयोग गर्ने।	➢ जिल्ला समितिले पालिकाहरूको काममा सहजीकरण गरिरहेको। ➢ उपलब्ध प्राविधिक जनशक्तिबाट नापनक्सा सम्बन्धि काम भइरहेको। ➢ पुर्जा निर्माणको कार्य भइरहेको। ➢ पुर्जा वितरणको तयारी भएको।	

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
	नाम/थरः श्री सरिता महर्जन पदः सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान मकवानपुर र काभ्रे कास्की चितवन र नवलपुर	कार्यसहमति सम्झौता भएका पालिकाहरूमा आयोगसँग सम्बन्धित कामहरू भइरहेको ।	➢ आयोगसँग सम्बन्धित कानूनी व्यवस्था बारेमा सरोकारवालामा जानकारी कम भएको ।	➢ आयोगसँग सम्बन्धित ऐन नियम/नियमावली र कार्यविधि तथा मापदण्डहरूका बारेमा तालिम सञ्चालन गर्नु पर्ने ।	➢ अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालनका लागि कार्यक्रमको खाका निर्माण गरिएको । ➢ तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको माग गरिएको ।	
	नाम/थरः श्री गोवर्धन कोली पदः सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान धादिङ, ताप्लेजुङ, इलाम, पाँचथर र झापा	➢ प्राविधिकहरूद्वारा फिल्डमा निरन्तर काम भइरहेको छ । ➢ भरेका फारमहरू तथा लगत प्रविष्टिमा थोरै समस्या देखिए पनि सो कार्य निरन्तर भइरहेको ।	➢ भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूले भर्नुपर्ने फारामका सम्बन्धमा द्विविधा । ➢ लगत प्रविष्टिमा अन्योलता ।	➢ भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूले भर्ने फारम अधुरा रहेकाले फाराम भर्नका लागि तालिम दिनुपर्ने देखियो । ➢ लगत प्रविष्टिका लागि तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने देखियो ।	➢ भर्नुपर्ने फारामका सम्बन्धमा रहेको द्विविधा हटेको । ➢ लगत प्रविष्टिका लागि केन्द्रीय आयोगबाट आवश्यक सहयोग लिई कार्य अगाडि बढाइएको ।	
	नाम/थरः श्री भैरवराज रेग्मी पदः सदस्य उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान चितवन, बाग्लुङ र कपिलवस्तु, पाल्पा लुम्विनी प्रदेशका जिल्लाहरू, कोशी प्रदेशका जिल्लाहरू, चितवन, नवलपरासी पूर्व र पश्चिम	जिल्लाअन्तर्गतका सबै पालिकाहरूले लगत संकलन, प्रमाणीकरण र कम्प्युटर प्रविष्टिका कामहरू गरिरहेको । खटाइएका प्राविधिकहरूले	➢ आयोग र स्थानीय तहहरूबीच कार्यसम्पादका क्रममा समन्वयको कमी ।	➢ जिल्ला स्थित समितिमा रहने पदाधिकारी र कर्मचारी समेतलाई समेटी तालीम अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने । ➢ कार्यसम्पादनका क्रममा आइपर्ने	➢ कार्यविधिहरू तथा मापदण्डहरूमा रहेको द्विविधा समाधान भएको । ➢ समन्वयत्मक तरिकाले कार्यसम्पन्न गर्न सम्बन्धित सबै पक्ष सकारात्मक रहेका ।	

क्र.स.	अनुगमन/निरीक्षण गरिएको कार्यालय र अनुगमन गर्नुहुने पदाधिकारीको नाम र पद	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका कार्यालयका उल्लेखनीय कार्यहरू	अनुगमन/निरीक्षणका क्रममा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	अनुगमन/निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरू	अनुगमन निरीक्षणपश्चात दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्था	कैफियत
		पालिकामा नापजाँचको काम गरिरहेका। जिल्ला समितिबाट पालिका लाई आवश्यक सहजीकरण भएको।	➢ जिल्ला समिति र प्राविधिक कर्मचारीहरूमा आफूले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू सम्बन्धमा स्पष्टता नरहेको।	समस्याका लागि निरन्तर रूपमा जिल्ला समिति, पालिका तथा कर्मचारीहरूको बिचमा छलफल तथा अन्तर्क्रिया हुनुपर्ने।		
	नाम/थरः श्री आमिरप्रसाद न्यौपाने पदः सदस्य-सचिव उद्देश्यः समस्या पहिचान तथा समाधान गर्ने।	भ्रमण गरेका जिल्लाहरूमा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी समस्या समाधानका लागि जिल्ला समिति र पालिकाहरूले निरन्तर रूपमा आवश्यक सम्पूर्ण कार्यहरू गरिरहेका।	➢ समन्वयको समस्या। ➢ तालिम तथा अभिमुखीकरणको समस्या। ➢ जनशक्तिको कमी।	➢ सम्बद्ध सबै पक्षलाई समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्न निर्देशन। ➢ आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने। ➢ तालिम सञ्चालन गर्ने	➢ जिल्ला समितिले पालिकाहरूको काममा सहजीकरण गरिरहेको। ➢ उपलब्ध प्राविधिक जनशक्तिबाट नापनक्सासम्बन्धी काम भइरहेको	
	चितवन, बाँके, कैलाली र कञ्चनपुर, कास्की कोशी प्रदेश र मधेश प्रदेश					
	नाम/थरः श्री विदुरप्रसाद खनाल पदः सदस्य-सचिव उद्देश्यः कार्यस्थलमा समस्या पहिचान तथा समाधान	मोरङ र सुनसरी जिल्लामा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी समस्या समाधानका लागि जिल्ला समिति र पालिकाहरूले निरन्तर रूपमा आवश्यक सम्पूर्ण कार्यहरू गरिरहेका।	➢ समन्वयको समस्या। ➢ तालिम तथा अभिमुखीकरणको समस्या। ➢ जनशक्तिको कमी।	➢ सम्बद्ध सबै पक्षलाई समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्न निर्देशन। ➢ आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने। ➢ तालिम सञ्चालन गर्ने	➢ जिल्ला समितिले पालिकाहरूको काममा सहजीकरण गरिरहेको। ➢ उपलब्ध प्राविधिक जनशक्तिबाट नापनक्सासम्बन्धी काम भइरहेको	
	मोरङ र सुनसरी					

२.११ क्षमता विकास तथा अभिमुखीकरण सम्बन्धमा भएका कार्यहरू

(क) अन्तर्क्रिया कार्यक्रम संचालन

राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ बमोजिम राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन भएपश्चात् आयोग र मातहत जिल्ला समितिबाट सम्पादन भएका कार्यहरूको प्रगति विवरण, कार्यसम्पादनका क्रममा अपनाएका असल अभ्यासहरू र सामना गर्नुपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूका बारेमा देशभरबाट खासगरी नापनक्साको काम भएका ४० वटा जिल्लाहरूबाट जिल्ला समिति अध्यक्ष र सदस्य सचिवहरूलाई आमन्त्रण गरी नापी विभागको सभा हलमा मिति २०८०/०३/१० गते राष्ट्रिय भूमि आयोगका अध्यक्ष श्री केशव निरौलाको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्य प्रगति, असल अभ्यास र चुनौती विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो।

उक्त कार्यक्रममा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका सचिव र सहसचिवहरू, भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागका महानिर्देशक, नापी विभागका महानिर्देशक, ४० जिल्ला समितिका अध्यक्ष तथा सदस्य-सचिव, नापी विभागका उपमहानिर्देशकहरूलगायतका कर्मचारीको उपस्थिति रहेको थियो।

कार्यक्रममा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई स्वागत गर्दै कार्यक्रमको समग्र उद्देश्यमाथि राष्ट्रिय भूमि आयोगका उपाध्यक्ष श्री नहेन्द्र खड्काले प्रकाश पार्नुभएको थियो। यसैक्रममा उहाँले इतिहासले सुम्पेको जिम्मेवारी पूरा गर्न सबै जिल्ला समितिहरू दत्तचित्त भएकोमा र आयोगको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी निमन्त्रणालाई सहर्ष स्वीकार गरेर उपस्थित भएकोमा धन्यवाद दिनुको साथै आयोगले संख्यात्मक तथा गुणात्मक रूपमा समेत स्थापनाकालदेखि हालसम्म थुप्रै उपलब्धि हासिल गरेको बताउनुभयो।

सहभागीहरूका तर्फबाट उठेका जिज्ञासामा भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागका महानिर्देशकले सरकारी र सार्वजनिक जग्गा सम्बन्धमा कानुनमा स्पष्ट व्यवस्था रहेको, राष्ट्रिय भूमि आयोगबाट हस्तान्तरण भएका स्रेस्ता मालपोतले व्यवस्थित गर्ने र अन्य विषयमा प्रयोजनका आधारमा निर्णय गर्न सकिने धारणा राख्नुभएको थियो।

नापी विभागका महानिर्देशकले छुट जग्गा दर्ता, बेनिस्सा, स्वबासीलगायतका मुद्दामा ऐनले तोकिदिएको क्षेत्राधिकारभित्र रहेर काम गर्दा समस्या नआउने, फिल्डबुकमा अरूको नाममा भएको जग्गा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अव्यवस्थितलाई दिन नमिल्ने, भूमिहीनहरूले जग्गा प्राप्ति गर्ने कुरा मानवअधिकारको अवधारणाअनुसार पनि न्यायोचित भएको बताउनुभयो। उहाँले गौचरण, हाटबजारहरूसमेत सार्वजनिक प्रयोजनमा छैनन् भने दिन सकिने गरी कानुन संशोधन गर्नुपर्ने, Lider Image को Data प्रयोग गर्न पाइने गरी विभागले काम अगाडि बढाएको र Control Point स्थापना नापीको एकल कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयका सचिवले आयोगबाट सम्पादन हुने सबै असल काममा मन्त्रालय सधैँ सँगै रहेको र कर्मचारी व्यवस्थापनसम्बन्धी समस्या समाधान गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा सहभागीहरूका तर्फबाट राखिएका मुख्यमुख्य समस्याहरू देहायबमोजिम रहेका थिए:-

- प्रकाशन गरिने सूचनाको समयावधि कम हुने गरेको, स्रोत साधन र प्राविधिक जनशक्तिको कमी रहेको,
- फारामको अनुसूचीहरू परिवर्तन गर्न समस्या भएको (भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई अव्यवस्थित र अव्यवस्थित बसोबासीलाई अन्यमा लैजान प्रणालीमा व्यवस्था नभएको)

- नकारात्मक सूचीका जग्गा, शिकार आरक्ष, गुम्बाको जग्गा, मध्यवर्ती क्षेत्र, वन क्षेत्रसँग सधैँ विवाद रहेको, नदी उकासको जग्गा, बस्तीमा परिणत भएको गौचरण जग्गा, बिटौरी जग्गा सम्बन्धी समस्या, चुरेक्षेत्रसँग जोडिएका जग्गा, सामुदायिक वनमा गाउँ बसेको, खोल्सी जनाइएको जमिन र पहिले ताल-तलैयाहरू भएको ठाउँ।
- एकैजनाले दुई ठाउँबाट समेत फाराम भरेको, पुरानो फाराम भरेको, फाराम भर्दा परिवारको नाम नमिल्ने समस्या (निवेदनमा नाम, ना.प्र.नं.लगायत फरक परेकाले प्रविष्ट हुन नपाएको), फारम बुझाएपछि निवेदकको मृत्यु भएमा के गर्ने ?
- समन्वयमा समस्या : मालपोत कार्यालयहरूसँग, नापी कार्यालयहरूसँग, स्थानीय तहहरूसँग र जिल्ला समितिका सदस्यहरूबीच,
- अव्यवस्थित बसोबासीलाई वितरण गरिने जग्गाको मूल्याङ्कन बढी भएकाले तिर्नुपर्ने राजश्व रकम बढी भएको, अव्यवस्थित बसोबासीले दस्तुर तिरेर लिने जग्गामा समेत बेचबिखनका लागि किन १० वर्ष कुर्नुपर्ने ?
- कतिपय ठाँउमा फिल्डबुकमा भएको नाम र वास्तविक भोगमा फरक हुने गरेको, हदबन्दीभन्दा बढी भएको जग्गा दिन मिल्ने कि नमिल्ने? फिल्डबुकमा मोही र कैफियतमा ऐलानी भएकालाई के गर्ने ?
- कानुनमा द्विविधा रहेको कसरी कार्य गर्ने (छुट दर्ता, सट्टाभर्ना, वन ऐनले गरेको व्यवस्था र भूमिसम्बन्धी ऐन) ?
- छुट जग्गा दर्तामा जग्गाधनीको सहीछाप हुनुपर्ने कि नपर्ने? छुट दर्ता जग्गाको राजश्व कति लिने ?
- जग्गा उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यक्ति र उपलब्ध गराइने जग्गा पहिचान भइसकेपछि मात्र नाप नक्साको कार्य गर्नुपर्नेमा पहिले नै नाप नक्सा गर्ने गरिएको
- अधुरा कार्य अगाडि बढाउनका लागि काजगात पर्याप्त छैन के गर्ने ? पुराना आयोगले भराएका फारामहरू अपुरा रहेका
- केन्द्रबाट अनुगमनको कमी भएको,
- बस्ती विकासले अस्थायी निस्सा दिएको तर दर्ता नगरेको,
- पहिलेका आयोगले १० वर्ष उल्लेख नगरी वितरण गरेको जग्गा बेचबिखन गर्न पाउने कि नपाउने ? साविकमा जिल्ला पञ्चायतले दस्तुर असुल गरी वितरण गरेको जग्गाको पुर्जा कसरी दिने ? पहिलेका आयोगले निस्सा वितरण गरेकाहरूलाई पुर्जा कसरी उपलब्ध गराउने ?
- १३० वर्ग मि.भन्दा कम क्षेत्रफल भोग गर्नेका लागि सोही क्षेत्रफल मात्र कायम गर्न मिल्ने कि नमिल्ने ? ऐनद्वारा तोकिएको क्षेत्रफल मात्र लिन स्थानीय बासिन्दाद्वारा अस्वीकार गरेको।
- भोगलाई प्राथमिकता दिने कि प्रमाणलाई ? व्यक्तिले भोग गरेको सरकारी जग्गासम्बन्धी क्षेत्राधिकार आयोगको कि मालपोतको ?
- विगतमा स्कुलले बेचबिखन गरेको सरकारी जग्गालाई मान्यता दिने वा सरकारीकरण गरी उपलब्ध गराउने?
- LIDER IMAGE DATA प्रयोग गर्न पाइने कि नपाइने?
- Control Point तथा Trig point कसरी स्थापित गर्ने?
- जग्गाको कृषि र गैरकृषि वर्गीकरणले मात्र राजश्व असुलीमा समस्या बनाएको,
- पुरानो नक्सा Free Sheet मा भएकोले नयाँ नापीमा Margin नमिलेको, साविक नक्सा जिर्ण भएकोले नयाँ नक्सा निर्माण गर्नुपर्ने।

परिच्छेद -३

आयोगको संस्थागत क्षमता सुदृढीकरणको अवस्था

३.१ लगत प्रविष्टि, वर्गीकरण, दस्तुर निर्धारण, पुर्जा/स्रेस्ता/नक्सासम्बन्धी प्रणाली निर्माण

राष्ट्रिय भूमि आयोगले आफ्नो जिम्मेवारी सम्पादनका क्रममा अधिकतम प्रविधिको उपयोग गर्ने रणनीति लिएको छ। भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको स्थानीय तहमार्फत संकलन भएका लगत प्रविष्टि, प्राप्त लगतको वर्गीकरण र विश्लेषण, कानुनमा उल्लेख भएको हदभित्र रही उपलव्ध गराउने जग्गाको क्षेत्रफल यकिन, अव्यवस्थित बसोबासीले बुझाउनुपर्ने दस्तुर निर्धारण आदि कार्यका लागि प्रणालीको विकास गरी उपयोगमा ल्याइएको छ।

आयोगले निर्माण गरेको प्रणालीमा हरेक स्थानीय तहले आफूले संकलन गरेका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको निवेदन फारामको विवरण प्रविष्टि स्वयं स्थानीय तहले नै गर्ने र निवेदन फारामलाई पनि स्क्यान गरी अपलोड गर्ने व्यवस्था छ। यसबाट हरेक स्थानीय तहमा भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोबासीको स्थितिको अभिलेखन गर्न सहज हुने अपेक्षा गरिएको छ। प्रणालीमा विवरण प्रविष्टि, डकुमेन्ट अपलोड, सम्पादन, जग्गाको विवरण, अव्यवस्थित बसोबासीको वर्गीकरण, सम्पत्ति मूल्याङ्कन, दस्तुर निर्धारण, नक्सा र जग्गा धनीपुर्जा वितरणलगायतको सुविधा छ। प्रणाली निर्माण गर्दा विभिन्न तहलाई आवश्यक प्रतिवेदन पनि प्रणालीबाट नै प्राप्त हुने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ। प्रणालीको सुरक्षा, परीक्षण र ब्याकअप आदि पक्षलाई पनि ध्यान दिइएको छ। प्रणालीको उपयोगबाट दोहोरोपन र गैरकानुनी दाबीलाई पनि नियन्त्रण गर्न सकिने विश्वास आयोगले लिएको छ। प्रणालीमा अभिलेख भएका तथ्यांकहरू स्थानीय तह, जिल्ला समिति, प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, आयोगले जुनसुकै बखत प्रयोग गर्न सक्नेछन्।

३.२ वेबसाइट निर्माण

आयोगले गरेका कार्यको सरोकारवाला सबैलाई जानकारी होस् र सूचनामा पहुँच सहज बनाउन सकियोस् भन्ने उद्देश्यले आयोगले वेबसाइट निर्माण गरी उपयोगमा ल्याएको छ। यसमा आयोगका गतिविधि, सम्बन्धित कानुन, नियम, कार्यविधिहरू, कार्यसम्पादनसँग आवश्यक ढाँचा एवं निवेदनहरू, सूचनाहरू आदि नियमित रूपमा अपडेट गरिएको छ। वेबसाइटबाट जोसुकैलाई आयोगको गतिविधिबारे जानकारी पाउन सजिलो भएको छ। वेबसाइटलाई आगामी दिनमा अझ सूचनामूलक बनाउनेबारे आयोगले गृहकार्य गरिरहेको छ।

३.३ आ.व. २०७९/८० मा NALCIS र NALCIS Mapping मा देहाय बमोजिमको स्तरोन्नति गरिएको छः

स्थानीय तहहरू मार्फत सङ्कलन भएका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको लगत प्रविष्टिका लागि यस आयोगले राष्ट्रिय भूमि आयोग सूचना प्रणाली (NALCIS) सञ्चालनमा ल्याएको छ। उक्त सूचना प्रणालीमा हाल सम्म आठ लाख ३० हजारभन्दा बढी लगत प्रविष्टि कार्य सम्पन्न भइसकेको छ। यस आर्थिक वर्षमा उक्त सूचना प्रणालीमा प्रत्येक जिल्ला समितिले जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा तयार गरिसकेपछि प्रविष्टि गर्ने विशेषता थप गरिएको छ। त्यसका साथै निवेदकले चाहेमा अथवा केही त्रुटिवश कुनै निवेदकको प्रकार (भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोबासी) फरक हुन गएमा त्यसलाई परिवर्तन गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

त्यसैगरी जग्गा नापनक्सा गरी प्राप्त तथ्याङ्क प्रविष्ट गरी नक्सा निर्माण, अव्यवस्थित बसोबासीको वर्गीकरण, राजश्व दस्तुरको

निर्धारण तथा जग्गा वितरणको निर्णयलगायत फिल्डबुक, जग्गाधनी स्रेस्ता तथा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा तयार गर्ने सूचना प्रणाली “NALCIS Mapping” सञ्चालनका लागि आवश्यक थप स्टोरेज क्षमता थप गरिएको छ । र, आयोगसँग रहेको सर्भरलाई खण्डीकरण गरी ४ वटा सर्भरको रूपमा सञ्चालन गर्न लाइसेन्स खरिद गरिएको छ ।

३.४ आयोगको संगठन संरचना र शाखागत कार्यविवरण

आयोगकको कामलाई सहयोग गर्न आयोगमा एक सचिवालय रहनेछ । सचिवलायको संगठनसंरचना देहायबमोजिम रहनेछ ।

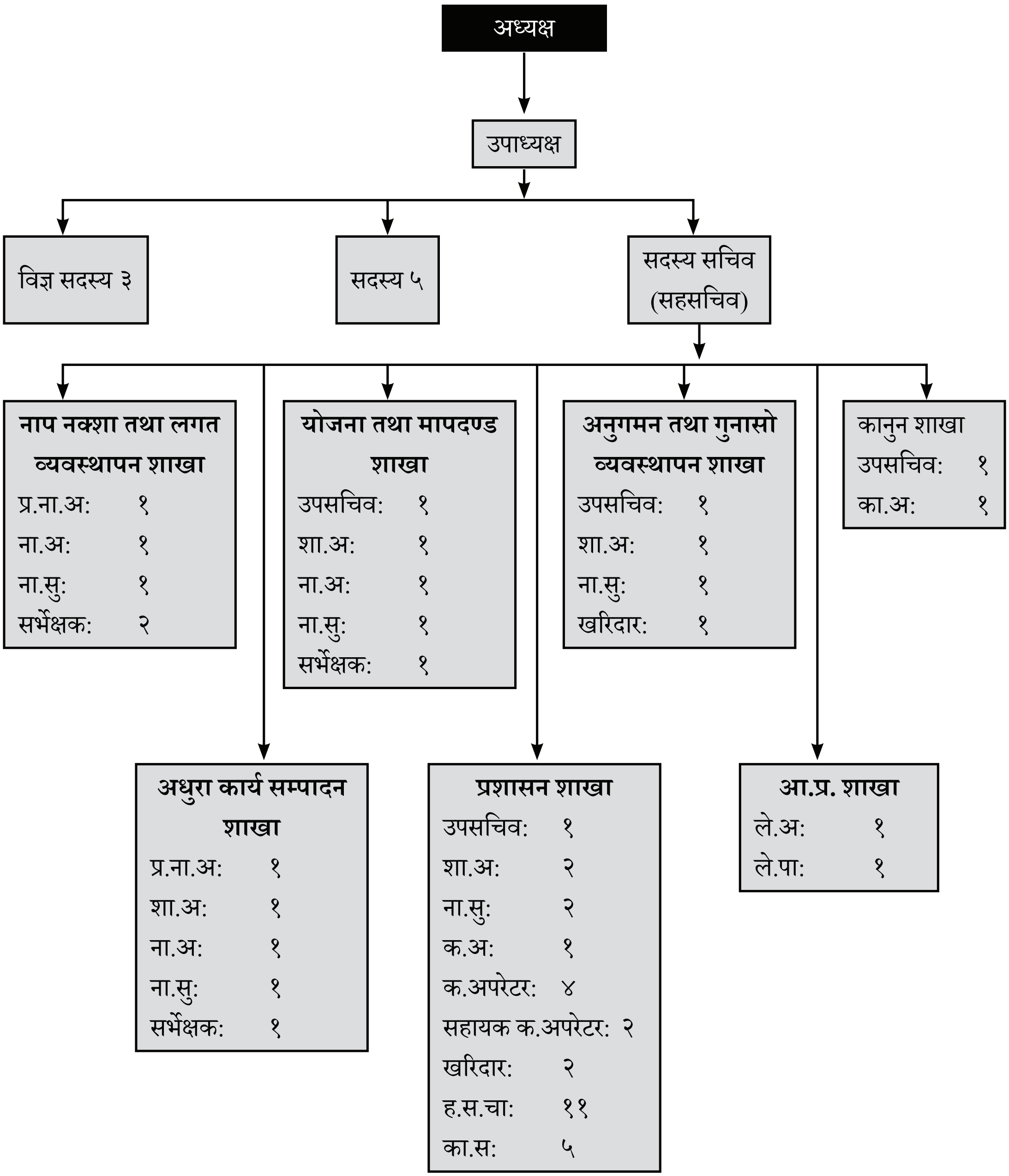

उल्लेखित संगठन संरचना अनुसार देहायबमोजिमको दरबन्दी विवरण रहेको छ।

दरबन्दी विवरण

क्रं. सं	पद नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	सङ्ख्या
१	उपसचिव	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३
२	प्रमुख नापी अधिकृत	रा.प.द्वि.	इन्जिनियरिङ	सर्भे	२
३	उपसचिव (कानुन)	रा.प.द्वि.	कानुन	कानुन	१
४	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५
५	नापी अधिकृत	रा.प.तृ.	ईन्जिनियरिङ	सर्भे	३
६	कानुन अधिकृत	रा.प.तृ.	कानुन	कानुन	१
७	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध		१
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	१
९	नायब सुब्बा/ले.पा	रा.प. अन. प्र	प्रशासन	सा. प्र/लेखा	७
१०	सर्भेक्षक	रा.प. अन. प्र.	ईन्जिनियरिङ	सर्भे	४
११	कम्युटर अपरेटर	रा.प. अन. प्र	विविध		४
१२	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	रा.प. अन. द्वि.	विविध		२
१३	खरिदार	रा.प. अन. द्वि.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३
१४	हलुका सवारी चालक	विहीन			११
१५	कार्यालय सहयोगी	विहीन			५
जम्मा					५३

नापजाँचका लागि फिल्ड खटिने प्राविधिक कर्मचारीहरू

क्र.सं.	पद नाम	श्रेणी	सेवा /समूह	आवश्यक संख्या
१.	सर्भेक्षक	रा.प.अनं. प्रथम (प्राविधिक)	ईन्जिनियरिङ/सर्भे	२००
२.	अमीन	रा.प.अनं. द्वितीय (प्राविधिक)	ईन्जिनियरिङ/सर्भे	४००

शाखागत कार्यविवरण

१. नाप नक्सा तथा लगत व्यवस्थापन शाखा

- जग्गाको नाप नक्सा गर्ने विधि तयार गर्ने।
- जग्गाको नाप नक्सा गर्ने कार्यविधि तथा मापदण्ड तयार गर्ने।
- नाप नक्साको कार्ययोजना तयार गर्ने।
- प्राविधिक जनशक्तिलाई तालिम तथा अभिमुखीकरण गर्ने।
- नाप नक्सासम्वन्धी फिल्ड कार्यको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।
- स्थानीय तहवाट प्राप्त तथ्याङ्क र सूचनाको विश्लेषण गर्ने।

२. अधुरा कार्य सम्पादन शाखा

- विगतका आयोग, समिति र कार्यदलहरूबाट सम्पादन हुन बाँकी रहेका कार्यहरूको विवरण संकलन गर्ने ।
- सम्पादन हुन बाँकी कामको प्रकृति अध्ययन गर्ने ।
- विगतकाआयोग, समिति र कार्दलवाट समाधान गर्न वाकी रहेका कामहरूको फछर्यौट गर्न आयोग समक्ष पेस गर्ने र आयोगवाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने ।
- कार्यप्रकृतिअनुसार समस्या समाधानका लागि आवश्यक कार्यविधिहरू तर्जुमा गर्ने ।
- विगतका आयोग, समिति र कार्यदलबाट भएका कार्वाहीका सम्वन्धमा न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायहरूबाट भएका आदेश र फैसला अध्ययन गर्ने ।
- विभिन्न निकायहरूवाट प्राप्त तथ्याङ्क र सूचनाको विश्लेषण गर्ने ।

३. योजना तथा मापदण्ड शाखा

- आयोगको कार्ययोजना, कार्यविधि र मापदण्ड तयार गर्ने ।
- आयोग र जिल्ला समितिको वार्षिक वजेट तयार गर्ने ।
- प्राप्त तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी जग्गाको वर्गीकरण खाका तयार गर्ने ।
- आयोगवाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम र गोष्ठीहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- स्थानीय तहबाट प्राप्त तथ्याङ्क र सूचनाको विश्लेषण गर्ने ।

४. प्रशासन शाखा

- आयोगवाट सम्पादन भएका कार्यको अभिलेखीकरण गर्ने ।
- आयोगमा कार्यरत कर्मचारीको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धित कार्य गर्ने ।
- आयोगको आन्तरिक प्रशासनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अस्थायी दरबन्दी सिर्जनाका लागि सिफारिससम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- आयोगलाई आवश्यक सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कार्य ।
- सूचना तथा प्रविधिसम्बन्धी कार्य ।
- स्थानीय तहवाट प्राप्त तथ्याङ्क र सूचनाको विश्लेषण गर्ने ।
- अन्य शाखामा उल्लेख नभएका कार्यहरू ।

५. अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन शाखा

- संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारबिच समन्वय कायम गर्ने ।
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबिच समन्वय र सम्पर्क कायम गर्ने ।
- आयोगलाई आवश्यक तथ्याङ्क र सूचना प्राप्त गर्न समन्वय गर्ने ।
- तालिम लगायतका क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यहरू सञ्चालन गर्ने ।
- मापदण्ड र कार्यविधि पालनाको अनुगमन गर्ने ।
- चौमासिक र वार्षिक समीक्षा र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- प्रगति प्रतिवदेन प्रकाशन कार्य गर्ने ।
- यस आयोगको कामसँगसम्बन्धी कार्यका सम्बन्धमा प्राप्त हुने गुनासो व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

- स्थानीय तहबाट प्राप्त तथ्याङ्क र सूचनाको विश्लेषण गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन शाखा
- बजेट तर्जुमा तथा लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- लेखा परीक्षण र बेरुजु सम्परीक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन विषयमा परामर्श प्रदान गर्ने ।

६. कानुन शाखा

- आयोगलाई कानुनी विषयमा परामर्श प्रदान गर्ने ।
- आयोगलाई आवश्यक पर्ने कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
- आयोगमा पर्न आएका उजुरी र गुनासो सम्बोधनमा कानुनी राय दिने ।
- आयोगको तर्फवाट कानुनी प्रतिरक्षा गर्ने ।

३.५ प्रकाशन

आयोग गठनको आवश्यकता, उद्देश्य, जिम्मेवारी, संरचना आदिलाई समेटेर चिनारी पुस्तिका प्रकाशन गरिएको छ । यसबाट आयोगको बारेमा बुझ्न चाहनेलाई आधारभूत जानकारी उपलब्ध भएको छ । त्यस्तै आयोगको कामसँग सम्बन्धित कानुनहरूको सँगालो प्रकाशन गरी उपयोगमा ल्याइएको छ । पुस्तकमा नेपालको संविधानमा भएक भूमिसम्बन्धी व्यवस्थाहरू, भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ (आठौं संशोधन समेत), भू-उपयोग ऐन, २०७६, भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ (अठारौँ संशोधन समेत), राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा २६ मा उल्लेख भए बमोजिमका अधिकारहरू, राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ मा समेटिएको छ ।

यसैगरी आयोगको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, जग्गाधनी स्रेस्ता पुर्जा, फिल्डबुक, भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापनका लगि जग्गाको नापनक्सासम्बन्धी हातेपुस्तिका, आयोग र जिल्ला समितिका पदाधिकारीहरूको नाम र सम्पर्क नं. समेत भएको डायरी, अनुसूची फारामहरू समेत प्रकाशन गरिएको छ ।

३.६ गुनासो व्यवस्थापन

आ.व. ०७९/८० मा यस आयोगमा विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त हुन आएका गुनासो र सोको फर्स्यौट सम्बन्धी विवरण देहायबमोजिम रहेको छः-

सि.नं.	उजुरी प्राप्त		उजुरी विवरण	उजुरी पठाउने निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
	मिति	पत्र संख्या				
१	२०७९-०६-०४		ललितपुर -०९ मा उठीबास बन्द गरिपाऊँ	अखिल नेपाल सुकुम्वासी संघ	ललितपुर महानगरपालिकालाई त्यसो नगर्नका लागि लेखिपठाइएको ।	
२	२०७९-०६-१३		कास्कीमा गैरकानूनी रूपमा जग्गा वितरण गरिएको सम्बन्धमा	अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग	छानबिन समिति गठन गरी प्रतिवेदन समेत प्राप्त भएको	
३	२०७९-०९-०३		दुलेगौडा -०६, तनहुँमा जग्गा वितरण रोकी पाँउ	बुद्धि बहादुर खत्री	जिल्ला समिति तनहुँलाई लेखी पठाइएको ।	
४	२०७९-०९-०५	२७९/८०/१९२	अतिक्रमण सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	सम्बन्धित जिल्ला समितिमा पठाइएको । जिल्ला समितिबाट प्रतिक्रिया आउन बाँकी रहेको ।	
५	२०७९-०९-१२		जग्गा उपलब्ध गराउन सिफारिस गरी पाँउ	चनमति लामा	जिल्ला समिति काठमाडौँ पठाइएको ।	
६	२०७९-१०-०९		पुराना गाडी लिलाम बिक्रि भए/नभएको सम्बन्धमा	अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग	हाल आयोगमा कुनै पनि सवारी साधन लिलाम गर्नु पर्ने अवस्थामा नरहेको जानकारी गराइयो ।	
७	२०७९-१०-१०	२७९/८०/२१९	निवेदन पठाएको सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	सम्बन्धित जिल्ला समितिमा पठाइएको । जिल्ला समितिबाट प्रतिक्रिया आउन बाँकी रहेको ।	

सि.नं.	उजुरी प्राप्त		उजुरी विवरण	उजुरी पठाउने निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
	मिति	पत्र संख्या				
८	२०७९-१०-११		मोहियानी हक सम्बन्धि विवाद	मिलन श्रेष्ठ	मोहियानी हक सम्बन्धी आयोगको क्षेत्राधिकार नरहेको जानकारी गराइएको।	
९	२०७९-१०-१६		भूमिहिनको निवेदन दर्ता भएको तर जग्गा नापजाँच गरी Online मा प्रविष्टि नभएको	राम प्रसाद भट्ट	सो निवेदनकर्ताको निवेदन Online मा प्रविष्टि भइसकेको व्यहोरा जानकारी गराइएको।	
१०	२०७९-१०-२६		विभिन्न मितिमा बनेका आयोगहरूले आफूहरूलाई निस्सा दिएको र जग्गाको कित्ता नापी भई सक्दा समेत लालपुर्जा नपाएको	अणराज पाण्डे	जिल्ला समिति चितवनलाई आवश्यक कार्यार्थ पठाइएको।	
११	२०७९-११-२१	२०७९/८०/२९९	निवेदन पठाएको सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	सम्बन्धित जिल्ला समितिमा पठाइएको। जिल्ला समितिबाट प्रतिक्रिया आउन बाँकी रहेको।	
१२	२०७९-१२-०३		निस्सा वितरण अनाधिकृत रूपमा भएकाले रोकिपाऊँ	साजन गैहे		
१३	२०७९-१२-०९		रमादेवी पाण्डेलाई सुकुम्बासी प्रमाणित गरिदिने सम्बन्धमा	का.म.न.पा -०८	का.म.न.पा ०८ लाई नै तथ्य बुझी सो कार्य स्थानिय तहबाटै गर्ने कार्यदेश भएको सुझाइएको।	

सि.नं.	उजुरी प्राप्त		उजुरी विवरण	उजुरी पठाउने निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
	मिति	पत्र संख्या				
१४	२०८०-०१-२०	२०७९/८०/५२४८५	निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धमा	अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग	सम्बन्धित जिल्ला समितिमा पठाइएको । जिल्ला समितिबाट प्रतिक्रिया आउन बाँकी रहेको ।	
१५	२०८०-०२-०२	२०७९/८०/८८७	त्रुटिपूर्ण स्रेस्ता बदर गरिदिने सम्बन्धमा	खानेपानी सिँचाइ तथा ऊर्जा मन्त्रालय कोशी प्रदेश विराटनगर नेपाल	सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दो.पा. मा गएकाले सो सम्बन्धमा यस आयोगबाट कुनै निर्णय गरिरहन परेन ।	
१६	२०८०-०२-०२	२०७९/८०/८८६	त्रुटिपूर्ण स्रेस्ता बदर गरिदिने सम्बन्धमा	खानेपानी सिँचाइ तथा ऊर्जा मन्त्रालय कोशी प्रदेश विराटनगर नेपाल	सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दो.पा. मा गएकाले सो सम्बन्धमा यस आयोगबाट कुनै निर्णय गरिरहन परेन ।	
१७	२०८०-०२-०२	२०७९/८०/८८४	त्रुटिपूर्ण स्रेस्ता बदर गरिदिने सम्बन्धमा	खानेपानी सिँचाइ तथा ऊर्जा मन्त्रालय कोशी प्रदेश विराटनगर नेपाल	सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दो.पा. मा गएकाले सो सम्बन्धमा यस आयोगबाट कुनै निर्णय गरिरहन परेन ।	
१८	२०८०-०२-०२	२०७९/८०/८८४	त्रुटिपूर्ण स्रेस्ता बदर गरिदिने सम्बन्धमा	खानेपानी सिँचाइ तथा ऊर्जा मन्त्रालय कोशी प्रदेश विराटनगर नेपाल	सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दो.पा. मा गएकाले सो सम्बन्धमा यस आयोगबाट कुनै निर्णय गरिरहन परेन ।	
१९	२०८०-०२-१४	२०७९/८८०/१६/१३/०२/२	आवश्यक कारबाही सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	कारबाही हुन बाँकी	

सि.नं.	उजुरी प्राप्त		उजुरी विवरण	उजुरी पठाउने निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कैफियत
	मिति	पत्र संख्या				
२०	२०८०-०२-२१		जग्गा नाप जाँच कार्य रोकी पाँउ	हरिलाल धिताल	जिल्ला समिति इलाम पठाइएको ।	
२१	२०८०-०२-२१	२०७९/८०/१३९	जग्गा नापी सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	कारबाही हुन बाँकी	
२२	२०८०-०२-२३	२/भूमि/९४१/२०७९-८० Div/२५९७९३	छानबिन तथा आवश्यक कारबाही गर्नु हुन	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	छानबिन समिति गठन गरी प्रतिवेदन समेत प्राप्त भएको	
२३	२०८०-०२-२६		रौतहटको चन्द्रपुर नगरपालिका वडा नं ०८ मा रहेको सिमसार क्षेत्रको जग्गा प्रयोगको सम्बन्धमा	प्रनिश थापा	जिल्ला समिति रौतहटलाई आवश्यक कार्यार्थ लेखी पठाइएको ।	
२४	२०८०/०२/३२	२.१/ज. प्र./२७९/८०/४६६/१४१५	निवेदन पठाएको सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	कारबाही हुन बाँकी	
२५	२०८०-०३-१७	१.१./प्र./२०७८/७९/(१) ४.१६३५	प्रतिक्रियासहितको प्रतिवेदन पठाउने सम्बन्धमा	भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको पत्रासाथ प्राप्त उक्त पत्र आवश्यक कारबाहीका लागि सम्बन्धित जिल्ला समितिमा पठाइएको छ । जिल्ला समितिबाट प्रतिक्रिया आउन बाँकी रहेको ।	

परिच्छेद -४
विविध

४.१ आयोगको बैठक संख्या र निर्णय

आ.व. २०७९/८० मा राष्ट्रिय भूमि आयोगको ४६ वटा बैठक बसी विभिन्न विषयमा निर्णय भएको थियो। ती निर्णयहरूमध्ये ७७ वटै जिल्ला समितिहरूलाई मार्ग निर्देशन हुने गरी देहायका निर्णयहरू गरिएका थिएः-

२०७९ साउन १२ बिहीबार

भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१ङ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित अनुसूची – २२ को खण्ड (क) बमोजिम अव्यवस्थित बसोबासीको आधार र मापदण्डको क्र.सं. ३ मा जग्गाको प्रकृति उल्लेख भएको। यसको दोस्रो हरफमा पर्ति, नदी उकास लगायतको सरकारी जग्गा वितरण गर्न मिल्ने कानुनी व्यवस्था विद्यमान रहेकाले भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा ५२ख को उपदफा (४) को अधिनमा रही त्यस प्रकृतिको जग्गा वितरण गर्न मिल्ने भएकाले राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ६ को खण्ड (ञ) बमोजिम निर्णय गरी जिल्ला समितिले सो प्रकृतिका जग्गा वितरण गर्न जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने।

२०७९ साउन १३ शुक्रबार

भूमि सम्बन्धी नियम ४१ग को उपनियम (१) को खण्ड (क) को उपखण्ड (२) बमोजिम काठमाडौँ उपत्यका र महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका तथा नगरपालिकाको सहरी क्षेत्रमा एक हजार वर्ग मिटर आवास प्रयोजनका लागि दिने विद्यमान कानूनी व्यवस्था भएकाले सोही क्षेत्रफलमा नबढ्ने गरी एकभन्दा बढी स्थानमा एकै परिवारलाई आवास प्रयोजनका लागि जग्गा उपलब्ध गराउन मिल्ने व्यहोरा उल्लेख गरी राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ६ को खण्ड (ञ) बमोजिम जिल्ला समितिलाई पत्राचार गर्ने।

२०७९ साउन २० शुक्रबार

नेपाल सरकारबाट मिति २०७९/०२/२३ गते जारी भएको भू-उपयोग नियमावली, २०७९ को नियम १२ मा उल्लेखित क्षेत्रफल सम्बन्धी मापदण्डका सम्बन्धमा भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१ख र ४१ग मा उल्लेख भएका क्षेत्रफलमा फरक पर्न गई द्विविधा भएको सम्बन्धमा जिल्ला समितिहरूबाट आवश्यक निर्देशन माग भएको सम्बन्धमा राष्ट्रिय भूमि आयोग र आयोग अन्तर्गतका जिल्ला समितिले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउँदा भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१ख र अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्दा ऐ नियमको नियम ४१ग मा उल्लेखित क्षेत्रफलको मापदण्डभित्र रहेर उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ६ को खण्ड (ञ) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन गर्ने।

२०७९ माघ २७ शुक्रवार

भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि जिल्ला समितिले जग्गा दर्ताको निर्णयको जानकारी, जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा वितरण गर्नुपूर्व तयार गरिएको जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ताको प्रमाणित प्रतिको स्क्यान कपी र विवरण राष्ट्रिय भूमि आयोग ताहाचल, काठमाडौँमा अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागि आयोगले उपलब्ध गराएको ढाँचामा अनिवार्य रूपमा पठाउन सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने। यसअघि नै जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण गरिएको

हकमा समेत सोही अनुसार गर्न गराउन निर्देशन दिने।

२०७९ चैत १६ बिहीबार

आयोगका विभिन्न जिल्ला समितिहरू र भरतपुर महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको मिति २०७९/१२/०२ को च.नं. ६९३६ तथा बेलौरी नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय बेलौरी, कन्चनपुरको मिति २०७९/१२/०५ च.नं. २०५५ को पत्रबाट राय/सुझाव माग भएको सम्बन्धमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ बमोजिम भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीले अनुसूची-३ बमोजिमको रातो फाराम भर्ने र अव्यवस्थित बसोबासीले अनुसूची-४ बमोजिमको सेतो फाराम भर्ने व्यवस्था भएकोमा फाराम भर्ने/भराउने सन्दर्भमा विभिन्न कारणले फरक परेको अवस्थामा सम्बन्धित लाभग्राहीबाट कारणसहितको निवेदन लिई त्यस्तो फारामलाई वडास्तरीय सहजीकरण समितिको निर्णयबाट रद्द गराई र निस्सा प्राप्त गरेको भएमा सो समेत खिची दुबैलाई प्रमाणको रूपमा संलग्न राखी स्थानीय तह (वडा) मार्फत लगत संकलन सम्बन्धी फाराम पुनः भर्ने व्यवस्था मिलाउन सबै जिल्ला समितलाई निर्देशन दिने र सोको जानकारी सबै स्थानीय तहलाई दिने। त्यस्ता फारामहरू र फाराम सही हुँदाहुँदै पनि लगत प्रविष्टि गलत भएका फारामहरू लगत प्रविष्टि सच्याई नयाँ लगत प्रविष्टिको व्यवस्था मिलाउन आयोगको सूचना प्रविधि शाखालाई समेत निर्देशन दिने।

राष्ट्रिय भूमि आयोगबाट जग्गा नापजाँचका लागि नापी प्राविधिकहरू (सर्भेक्षक र अमिन) खटाइएका जिल्ला समितिहरूबाट भएको जग्गा नापजाँचसहितको कामको मासिक प्रगति विवरण भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची १३ बमोजिमको ढाँचामा नापनक्सा भएको स्थानीय तह, कुल कित्ता संख्या र क्षेत्रफल समेत खुलाई २०७९ चैत्र २३ गतेभित्र आयोगमा पेस गर्न सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने र स्थानीय तहहरूलाई सोको जानकारी गराउने।

नापी प्राविधिकहरू खटाइएका तर कामको प्रगति विवरण नपठाउने जिल्ला समितिहरूले जग्गा नापजाँचको काम अगाडि बढाउन नसकेको महसुस गर्दै सोही आधारमा खटाइएका नापी प्राविधिकहरूलाई अन्यत्र जिल्लामा स्थानान्तरण गरिनेछ।

२०८० असार १२

१. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति बाँकेको मिति २०८०/११/१८ च.नं. ३८ को पत्रका सम्बन्धमा *"कोहलपुर नगरपालिका वडा नं. १ का भूमिहीन दलित (७८) र भूमिहीन सुकुम्बासी (६३) गरी कूल १४१ संख्यामा पहिचान र प्रमाणीकरण गरी नापनक्सा समेत सम्पन्न भएकोले भूमिहीन सुकुम्बासी र भूमिहीन दलितका नाममा जग्गा दर्ता गरी जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउन लागिएकाले तपसिल बमोजिमका भूमिहीन सुकुम्बासीका नाममा अन्यत्र कहिँकतैबाट जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा जारी गरिएको/नगरिएको एकिन गरी जग्गा दर्ता गरी जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउन अनुमतिका लागि अनुरोध छ"* भनी लेखी आएका सन्दर्भमा भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१, भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ र राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को अधीनमा रही भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८, भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणको आधार र मापदण्ड, २०७८ अनुसार लगत संकलन र प्रमाणीकरण गरिएका निवेदकहरू (भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी) को हकमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८

अनुसार जग्गा दर्ता गर्ने र जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता र पुर्जा तयार गरी वितरण गर्ने सम्बन्धमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा (४) को उपदफा (४) दफा बमोजिमको यकिन गर्न, आयोगलाई सोही कार्यविधिको दफा (४) को उपदफा (८) र दफा (५) को उपदफा (३) बमोजिम जानकारी गराउन, साथै जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा तयार भएपश्चात जग्गा धनी दर्ता स्रेस्ताको स्क्यान गरी आयोगमा पठाउन र सोही कार्यविधिको दफा (१५) बमोजिम नियमित रूपमा हरेक महिनाको ५ गतेभित्र मासिक प्रगति प्रतिवेदन आयोगमा पठाइसक्न सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने।

२. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई वितरण हुने जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता र जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा आयोगबाट उपलब्ध गराइने प्रबन्ध रहेकोमा कुनै आकास्मिकताका कारण जिल्लामा नै छपाइ गर्नुपरेको अवस्थामा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची ९ र ८ अनुसार संलग्न ढाँचा (स्क्यान/डिजिटल कपी) बमोजिम छपाइ गरी प्रयोगमा ल्याउन सकिने व्यहोरा सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने।

२०८० असार १३

१. आयोगका विभिन्न जिल्ला समिति र स्थानीय तहबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूका निवेदन फारामहरूबारे तत्कालीन वडा सचिव, वडाध्यक्ष, वडास्तरीय सहजीकरण समितिले निर्णय नगरी वडा कार्यालयमा पेस भएकोमा त्यस्ता निवेदनहरूको काम रोकिएको तथा प्रमाणितसमेत नभएको पाइएकोले त्यस्ता निवेदनहरूको विषयमा टुंगो लगाउन आवश्यक निर्देशन माग भइआएकोले सम्बन्धित स्थानीय तहमा लगत संकलन सम्बन्धी ३५ दिने सूचना प्रकाशित भएपश्चात निर्धारित समयावधिभित्र प्रक्रिया पूरा गरी सम्बन्धित स्थानीय तहको सम्बन्धित वडामा निवेदन फाराम दर्ता भएकोमा स्थानीय तहको पदाधिकारी वा कर्मचारी परिवर्तन भएको र तत्कालीन पदाधिकारी वा कर्मचारीले फाराम उपर कुनै कारणले कारबाही नगरेको भए पनि भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ र भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणको आधार र मापदण्ड, २०७८ बमोजिम आवश्यक कारबाही अघि बढाउन कुनै बाधा नपर्ने, त्यस्ता निवेदन फाराम उपर लगत संकलनका लागि तोकिएको अवधिभित्र रीतपूर्वक दर्ता भइसकेका फारामहरू प्रमाणित गर्ने काम बाँकी रहेको अवस्थामा स्थानीय तहका हालवाला पदाधिकारी (वडाध्यक्ष र वडा सचिव)ले हालको मितिमा प्रमाणित गरी आवश्यक कारबाही अघि बढाउन सबै जिल्ला समिति र स्थानीय तहमा पत्राचार गर्ने।

२. विभिन्न स्थानीय तहहरूबाट लगत संकलनको क्रममा दुईवटा श्रीमती, दिदीबहिनी र दाजुभाइको नामबाट भरेका फारामहरूको विषयमा कारबाही अगाडि बढाउन आवश्यक निर्देशन माग भई आएकोले

   क) दुईवटा श्रीमती भएको तर सम्बन्ध विच्छेद भएको हकमा सम्बन्ध विच्छेदको प्रमाण राखी अलग-अलग फाराम भर्न सकिने,

   ख) दुईवटा श्रीमती सँगै रहेको हकमा श्रीमान् र दुवै श्रीमतीको फोटो टाँसी संयुक्त निवेदन दिन सकिने,

   ग) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पहिचान र प्रमाणीकरणको आधार र मापदण्ड, २०७८ को दफा २ को (घ) मा "परिवार" भन्नाले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको पति, पत्नी, बाबु, आमा र छोराछोरी सम्झनु पर्दछ भनी प्रस्ट व्यवस्था भएकोले परिवारमा अविवाहित दिदीबहिनी

वा दाजुभाइ वा दाजुबहिनी मात्र भएको अवस्थामा निजहरूले सगोलमा भए संयुक्त रूपमा र अलग-अलग भए अलग-अलग रूपमा निवेदन दिन सक्नेछन् । त्यसरी संयुक्त निवेदन दिँदा फारामको फोटो टाँस्ने स्थानमा क्रमशः फोटो टाँस्न सकिने,

घ) विवाहित महिला वा पुरुषहरूको हकमा निवेदकको पति वा पत्नीको नामसमेत उल्लेख गरी संयुक्त निवेदन दिनुपर्ने कानुनी व्यवस्था भएकोले दुवैको संयुक्त नाममा जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता र जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा तयार गरी वितरण गर्नुपर्ने,

ङ) एकल महिला/पुरुषहरूको हकमा एकल व्यक्तिले मात्र निवेदन दिन सक्ने,

व्यवस्था मिलाउन सबै जिल्ला समिति र स्थानीय तहलाई पत्राचार गर्ने ।

२०८० असार १७

१. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति, कास्कीको मिति २०८०/०३/१७ च.नं. ४६२ को पत्रबाट *"जिल्ला समितिले विभिन्न समितिमा निर्णय गरी स्रेस्ता कायम गर्न पठाइएको भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूको स्रेस्ता मालपोत कार्यालय पोखरा, कास्कीबाट लामो समयसम्म पनि कायम हुन नसकेकोले आवश्यक निर्देशन दिनहुन"* भनी लेखिआएको सन्दर्भमा भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१थ को उपनियम (२) बमोजिम आयोगबाट प्रमाणित भई मालपोत कार्यालयमा पठाइएका जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ताहरू उपनियम (३) बमोजिम मालपोत कार्यालयबाट अद्यावधिक भएपछि मात्र लागू हुने भएकोले, उपनियम (४)बमोजिम स्रेस्ता अद्यावधिक गरेपछि मालपोत कार्यालयले यी नियमहरू बमोजिम तयार भएको जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता र जारी गरेको जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जासहित भू-सूचना प्रणालीमा अद्यावधिक गर्नुपर्ने, राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा १९ को उपदफा (४), भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ११ र दफा १४ मा स्रेस्ता प्रमाणित अद्यावधिक गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको र यस बारेमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको माननीय मन्त्रीस्तरको मिति २०७९/०५/१७ को निर्णय कार्यान्वयन गर्न मन्त्रालयको प.सं. २.१/ज.प्र/२०७९/८० च.नं. ३१० मिति २०७९/०६/०२ को पत्रद्वारा सबै मालपोत कार्यालयहरूलाई विभागमार्फत निर्देशन दिने गरी भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागलाई पत्राचार भइसकेको अवस्था विद्यमान रहेकोले सो पत्रसमेतको आधारमा स्रेस्ता कार्यान्वयन गर्न/गराउन सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने । यसका लागि सबै जिल्ला समितिहरूलाई जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा वितरण भएपश्चात जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता यथासम्भव छिटो सम्बन्धित भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय/मालपोत कार्यालयमा कार्यान्वयनका लागि पठाउन निर्देशन दिने । एकभन्दा बढी भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय/मालपोत कार्यालय र नापी कार्यालय भएका जिल्लामा जग्गाधनी दर्ता स्रेस्ता र प्रमाण पुर्जा तयार गर्ने निर्णय गर्दा राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा ६ (घ) र दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम सम्भव भएसम्म सम्बन्धित भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय/मालपोत कार्यालय र नापी कार्यालयका प्रमुखहरूलाई जिल्ला समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्नसमेत निर्देशन दिने ।

२. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति चितवनको मिति २०८०/०३/१७ च.नं. ४७९ को भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची ४ बमोजिम निवेदन दिएका सट्टाभर्नासम्बन्धी निवेदकहरूको हकमा सट्टाभर्ना वापतको जग्गा प्राप्त गर्ने निवेदक स्वयम् वा हकदारले सट्टाभर्नासम्बन्धी प्रमाणहरू र आफ्नो जग्गाको लगतकट्टा भएको प्रमाणसहित निवेदन दिएको अवस्थामा एवं सोही

प्रकृतिको जग्गामा अनसूची ३ बमोजिमको फाराम भरी निवेदन दिएका भूमिहीन दलित वा भूमिहीन सुकुम्बासीको हकमा भूमिसम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१झ बमोजिम कुनै शुल्क नलाग्ने, तर अन्य व्यक्तिले यस्तो जग्गा भोग गरी निवेदन दिएको अवस्थामा अव्यवस्थित बसोबासीको रूपमा दस्तुर निर्धारण गरी असुलउपर गर्ने व्यवस्था गर्न सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने।

३. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति, उदयपुरको मिति २०८०/२/२५ च.नं. ६६ को पत्रानुसार विगतका आयोग समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने कार्यविधि, २०७८ को परिच्छेद २ को बाँकी काम सम्पन्न गराउने सम्बन्धी दफा ६ मा उल्लेख भएको निवेदन उपर छानबिन र निर्णयभित्र नियमानुसारको दुबिधा तथा अस्पष्टता भएकोले ऐ कार्यविधिको दफा ९ बमोजिम बाधा अड्काउ फुकाउने अन्तर्गत निर्देशन माग भएको सम्बन्धमा दफा ६ को उपदफा १ का विभिन्न खण्डहरूमा भोग र प्रमाणका आधारमा जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा दिने निर्णय गर्ने भनी उल्लेख भएकोमा भोग र प्रमाण नमिलेको अवस्थामा वा भोग एउटा र प्रमाण अर्काको भएको अवस्थामा भोग, प्रमाण, स्थानीय तहको सिफारिस तथा सर्जमिन मुचुल्कासमेतको आधार लिई आवश्यक निर्णय गर्न सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने।

४. नापी नक्सा फिल्डबुक स्रेस्ता पुर्जामा एक व्यक्ति जग्गाधनीको नाम उल्लेख भई हकभोगमा अर्को व्यक्ति भएको अवस्थामा स्रेस्ता पुर्जा नक्सा कार्यान्वयनको सम्बन्धमा विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने कार्यविधि, २०७८ को दफा ६ को उपदफा १ को खण्ड (छ) बमोजिम साबिकमा आयोगबाट तयार भएको नापीनक्साबमोजिम भोगमा फरक परेको हकमा भोग र प्रमाणका आधारमा नक्सा संशोधन गरी स्रेस्ता पुर्जामा उल्लिखित क्षेत्रफलमा नबढ्ने गरी जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा दिन सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने।

५. विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने कार्यविधि, २०७८ अन्तर्गतको बाँकी काम सम्पन्न गर्न २०४४ सालदेखि २०५८ सालसम्म नापनक्सा भई सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गरी जग्गा धनीपुर्जा वितरण गर्न तयारी अवस्थामा रहेको जग्गाको हकमा जग्गाधनीले १० वर्ष बिक्री वितरण गर्न पाउने वा नपाउने सम्बन्धमा तत्तत् आयोग, समिति र कार्यदलको सम्बन्धित कार्यादेशमा उल्लेख भएबमोजिम गर्न सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने।

६. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति, डडेल्धुराको मिति २०८०/३/१३ च.नं. ७७ को पत्रबाट समेत नेपाल सरकारले मालपोत ऐन, २०३४ को दफा ७ को उपदफा (१क) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी विभिन्न समयमा बनेका समितिहरू विघटन भई बाँकी रहेका कामलाई सम्पन्न गर्न निर्देशन माग भई आएकाले राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ को दफा २०, दफा २८ को उपदफा (३) र विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ६ बमोजिम गर्न/गराउनका लागि सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने। जिल्ला समिति, डडेल्धुराको पत्रका सम्बन्धमा विगतका आयोग, समिति र कार्यदलका बाँकी काम सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ६ को उपदफा १ को (थ) बमोजिम गर्न निर्देशन दिने।

२०८० असार २१

१. राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समिति तनहुँको मिति २०८०/०३/२१ प.सं. ०७९/८० च.नं. ९८ को पत्रबाट *"जिल्ला समिति तनहुँबाट भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी एवं अव्यवस्थित बसोबासीको निवेदन तथा भोगचलन अनुसार नाप नक्साको कार्य भै रहेको र नाप नक्सा सम्पन्न केही पालिकाहरूको भूमिहीन एवं अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वितरण गर्ने तयरी गर्दाको अवस्थामा केही निवेदकहरूको वर्षौंदेखि घरटहरा बनाई बसोबास गरेको जग्गा १३०.०० ब.मि. भन्दा कम क्षेत्रफल देखिएकोमा भू उपयोग नियमावली २०७९ बमोजिम १३०.०० ब.मि. भन्दा*

कम क्षेत्रफल हुने गरी कित्ता कायम गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा हाल भूमिहीन एवं अव्यवस्थित बसोबासीहरूको नाउँमा १३०.०० ब.मि. भन्दा कम क्षेत्रफल कायम हुनेगरी जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वितरणको प्रकृया अघि बढाउन मिल्ने हो वा होइन" भनी आवश्यक निर्देशन माग भई आएकोमाः-

क. राष्ट्रिय भूमि आयोग, भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा ५२क को उपदफा (३) र दफा ५२ख को उपदफा (६) बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि गठन भएकोले भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१, भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१, राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जारी भएका कार्यविधि र मापदण्डहरूमा गरिएका व्यवस्थाहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्ने,

ख. भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को नियम ४१ख. को उपनियम (६) र नियम ४१ग. को उपनियम (२) को (ख) बमोजिम भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूले १३०.०० वर्ग मिटरभन्दा कम क्षेत्रफलमा बसोबास वा आवाद गरेका रहेछन् भने त्यति क्षेत्रफलको जग्गा उपलब्ध गराउन सकिने व्यवस्था भएको,

ग. पत्रमा उल्लिखित भू-उपयोग नियमावली, २०७९ को नियम १२ को जग्गाको खण्डीकरण नियन्त्रण अन्तर्गत उपनियम (१) र (२) बमोजिम तोकिएको क्षेत्रफलभन्दा कम हुनेगरी कित्ताकाट गर्न नपाइने व्यवस्था भएको तर राष्ट्रिय भूमि आयोगले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गा उपलब्ध गराउँदा सामान्यतया निजहरूले बसोबास र आवाद कमोत गरेको जग्गा नापजाँच पश्चात नयाँ कित्ता कायम गरी जग्गा उपलब्ध गराउने प्रकृया अगाडि बढाउने हुनाले भू-उपयोग नियमावलीको नियम १२ को जग्गाको खण्डिकरण नियन्त्रण अन्तर्गत उपनियम (१) र (२) बमोजिम गरिएका व्यवस्थाहरूले कुनै बाधा नपर्ने हुँदा, सोही अनुसार गर्न/गराउन सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने।

२. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि भूमि सम्बन्धी नियमहरू, २०२१ को अनुसूची २१ (नियम ४१घ. को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित) को बुँदा नं. ९ र भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ६ को उपदफा (२) अनुसारको तहगत क्षेत्र निर्धारण गाउँपालिकाको हकमा ग्रामीण क्षेत्र, सहरोन्मुख क्षेत्र, सहरी क्षेत्र र गाउँपालिकाको केन्द्र तथा नगरपालिकाको हकमा ग्रामीण क्षेत्र, सहरोन्मुख क्षेत्र, सहरी क्षेत्र स्थानीय तहहरूले नै निर्धारण गर्नुपर्ने व्यवस्था भएको, यसरी क्षेत्र निर्धारण नहुँदा भूमिहीन दलित र भूमिहीन सुकुम्बासीलाई उपलब्ध गराउने जग्गाको क्षेत्रफल र अव्यवस्थित बसोबासीलाई उपलब्ध गराउने जग्गाको क्षेत्रफल र दस्तुर निर्धारण प्रभावित हुने भएकोले सो कार्य यथाशक्य छिटो सम्पन्न गर्न सबै स्थानीय तहहरूलाई पत्राचार गर्ने र सो सम्बन्धमा समन्वय र सहजीकरण गर्न सबै जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिने।

२०८० असार २८

१. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने र अव्यवस्थित बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि भूमि सम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा ५२क को उपदफा (३) र दफा ५२ख को उपदफा (६) बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन आदेश, २०७८ जारी गरी मिति २०७८ भदौ २९ गते राष्ट्रिय भूमि आयोग गठन गरेको र आयोगले हालसम्म स्थानीय तहहरूसँग कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर, लगत

संकलन, पहिचान र प्रमाणीकरण, जग्गा नापजाँचका काम सम्पन्न गरी जग्गाधनी दर्ता पुर्जा वितरणसमेत सुरु गरिरहेको अवस्थामा सबै जिल्ला समितिहरूलाई देहायबमोजिमको निर्देशन दिनेः

क) हालसम्म ७५३ स्थानीय तहमध्ये ६९७ स्थानीय तहसँग मात्र कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर भएकोले २०८० साउन मसान्तसम्म बाँकी सबै स्थानीय तहहरूसँग कार्यसहमति पत्रमा हस्ताक्षर गरिसक्ने गरी स्थानीय तहहरूलाई लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधिको अनुसूची २ बमोजिमको स्थानीय तहको अनौपचारिक तथा अव्यवस्थित भू-सम्बन्धको वस्तुस्थिति र परिवेश आँकलनको विवरण भरी आयोगमा पठाउन आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

ख) स्थानीय तहहरूले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिमको स्थानीय तहस्तरीय सहजीकरण समिति र उपदफा (२) बमोजिमको वडास्तरीय सहजीकरण समिति गठन गरेको भए सोको विवरण र गठन नभएको भए तत्काल गठन गर्न लगाई सोको विवरण आयोगमा पठाउने ।

ग) स्थानीय तहहरूले भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को दफा ५ को उपदफा (१) बमोजिमको ***"भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी सेवा केन्द्र"*** संचालन भएको भए सोको विवरण र नभएको भए संचालन गर्न आवश्यक समन्वय गरी सोको जानकारी आयोगमा पठाउने ।

घ) ६८८ स्थानीय तहमा कम्तीमा एकपटक लगत संकलनसम्बन्धी ३५ दिने सूचना प्रकाशन भइसकेकोले तीमध्ये प्रभावकारी ढंगले लगत संकलनको कार्य सम्पन्न भएका स्थानीय तहहरूको विवरण र अन्य स्थानीय तहको समस्याबारे आयोगलाई लेखी पठाउने ।

ङ) ४३१ वटा स्थानीय तहमा मात्र लगत प्रविष्टिको काम सुरु भएको र तीमध्ये कैयौँ स्थानीय तहको लगत प्रविष्टिको काम प्रारम्भिक अवस्थामा मात्र रहेको देखिएकोले लगत प्रविष्टिको काम सुरु नभएका स्थानीय तहहरूमा अविलम्ब सुरु गर्न र सुरु भइसकेका स्थानीय तहहरूमा प्रविष्टिको कामलाई यथाशक्य छिटो सम्पन्न गराउन र विभिन्न कारणले फाराम अपूर्ण रहेको वा त्रुटिपूर्ण रहेको भए सच्याई पूर्णता दिई प्रमाणित गर्न स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

च) भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र तिनमा आश्रित परिवारको नेपाल राज्यभर जग्गा भए/नभएको विवरण जिल्लाको सम्बन्धित भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय/मालपोत कार्यालयलाई पत्र लेखी भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागको "भू-अभिलेख सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (LRIMS)" बाट यकिन गरिने हुनाले नेपाल राज्यभर कहीँ कतै आफ्नो वा परिवारको नाउँमा जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा (लालपुर्जा)सहितका जग्गा भएका अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई अनुसूची ४ बमोजिमकै फाराम भर्न र भूमिहीन दलित तथा भूमिहीन सुकुम्बासीले भर्ने अनुसूची ३ बमोजिमको फाराम भरेको पाइएमा निवेदन रद्द गरिने हुनाले स्थानीय तहमार्फत सो सम्बन्धी सूचना व्यापक रूपमा सम्प्रेषण गर्न र त्रुटिपूर्ण फारामहरू भरिने अवस्था कडाईका साथ रोक्न स्थानीय तहहरूलाई आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

छ) लगत प्रविष्टिको काम सम्पन्न भएका स्थानीय तहका वडाहरूमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची ७ र ७(क) बमोजिमको

सूचना प्रकाशन गरी भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरूको प्रमाणीकरणको कामलाई यथाशक्य छिटो सम्पन्न गर्न आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने।

ज) उपर्युक्त कार्यहरूका लागि स्थानीय तहहरूबाट माग भई आएमा अभिमुखीकरण गर्ने।

झ) आवश्यकता अनुसार जिल्ला समितिका सदस्यहरूको बिचमा कार्यविभाजन गर्ने।

२. आ.व. २०७९/८० मा आयोगबाट सम्पन्न भएका वार्षिक कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने हुँदा तहाँबाट सम्पन्न भएका वार्षिक कार्यहरूको प्रगति विवरण भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची-१३, भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को अनुसूची-१२ बमोजिम र संलग्न ढाँचाबमोजिम समग्र विवरण तयार गरी (तीन वटा अलगअलग) २०८०/०४/०५ गतेभित्र आयोगमा पठाउन सबै जिल्ला समितिहरूलाई निर्देशन दिने।

४.२ आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीको विवरण

(क) आयोगका पदाधिकारी

सि.नं.	नाम	पद	फोन नं
१	केशव निरौला	अध्यक्ष	९८५११२३३११
२	नहेन्द्र खड्का	उपाध्यक्ष	९८५१२४२६६९
३	राघो राय यादव	विज्ञ सदस्य	९८४५४१०४८५
४	टेक बहादुर शाह	विज्ञ सदस्य	९८५११०२९२९
५	वासुदेव हुमागाईँ	विज्ञ सदस्य	९८५१०२५२०३
६	दाताराम खनाल	सदस्य	९८५११५९३३९
७	सरिता महर्जन	सदस्य	९८४१३६२७०५
८	गोवर्धन कोली	सदस्य	९८४१६९९४०८
९	भैरवराज रेग्मी	सदस्य	९८५५०५९९४२
१०	विदुरप्रसाद खनाल	सदस्य सचिव	९८५२०४६५२४

(ख) आयोगका कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तह/श्रेणी	मोबाइल नं.
१	शालिकराम आचार्य	उप सचिव	९८४१५१६५४६
२	इन्दिरा आचार्य	उप सचिव	९८४११६७०७१
३	ज्ञानेन्द्रकुमार विष्ट	प्रमुख नापी अधिकृत	९८५१२७४८०९
४	शोभाकुमारी चौलागाई (पौडेल)	शाखा अधिकृत	९८४१५२८८९६
५	उमेश हरि अधिकारी	शाखा अधिकृत	९८४१५१६८९४
६	रेशम भण्डारी	शाखा अधिकृत	९८५११५७२९८
७	बलराम श्रेष्ठ	लेखा अधिकृत	९८४१८०३११६
८	गोकुल भुजेल	कानुन अधिकृत	९८४४२५४३००
९	शिव भण्डारी	नापी अधिकृत	९८४६०१४७४५

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तह/श्रेणी	मोबाइल नं.
१०	अनिष क्षेत्री	नापी अधिकृत	९८४३३७६१३५
११	आनन्द गौतम	कम्प्युटर अधिकृत	९८४७६५३९६९
१२	राम बाबु बराल	नायब सुब्बा	९८४६०३१२८१
१३	सुमन पौडेल	नायब सुब्बा	९८४३४९४३४९
१४	शिवप्रसाद चापागाईं	नायब सुब्बा	९८४१३०८१२५
१५	नारायण प्रसाद आचार्य	नायब सुब्बा	९८५११८०२८४
१६	राजन आचार्य	नायब सुब्बा	९८४६३६५०५७
१७	अमृता राई	नायब सुब्बा	९८४३८४०९७६
१८	मनमाया निरौला	लेखापाल	९८४१९१२०२२
१९	सदानन्द यादव	सर्भेक्षक	९८४८०५९६८७
२०	सिकेश कोइराला	सर्भेक्षक	९८४३५५७२६४
२१	सरिता भुसाल	सर्भेक्षक	९८६७००५१७४
२२	रामवीर यादव	सर्भेक्षक	९८५१०८१४५९
२३	एलिना शर्मा	सर्भेक्षक	९८६११४५६९५
२४	शान्ति शर्मा आचार्य	खरिदार	९८४९१२२०५३
२५	सुदिप भण्डारी	कम्प्यूटर अपरेटर	९८५७०६३९०८
२६	तीर्थराज अधिकारी	कम्प्यूटर अपरेटर	९८५११८६७५०
२७	दीपा सापकोटा	कम्प्यूटर अपरेटर	९८४९७८८०९८
२८	अन्जन पराजुली	कम्प्यूटर अपरेटर	९८४१९०१७८९
२९	चन्द्रकला बुढाथोकी	स. कम्प्यूटर अपरेटर	९८६३०३४३७०
३०	मदन कुमार सेडाई	स. कम्प्यूटर अपरेटर	९८४२१४३६१५
३१	अमिर बाबु कोइराला	ह.स.चा.	९८६३८००३१९
३२	कृष्ण प्रसाद सिंखडा	ह.स.चा.	९८६६११७२३२
३३	गोपाल रिजाल	ह.स.चा.	९८६०६७३९५९
३४	संजिप महर्जन	ह.स.चा.	९८४९४०२३८१
३५	अर्जुन दुलाल	ह.स.चा.	९८४१२०८५५३
३६	किरण के.सी	ह.स.चा.	९८४१२७१६८१
३७	सुनिल प्रसाद खरेल	ह.स.चा.	९८४४३४१५८६
३८	सन्तोष मग्राती	ह.स.चा.	९८०३५२६२७७
३९	सुशिला गिरी	का.स.	९८४१९५५७०३
४०	सावित्री देवी शर्मा ज्ञवाली	का.स.	९८६३०२५११२
४१	अनन्तराज पाण्डेय	का.स.	९८६९०९३५१६
४२	हस्तकला कटुवाल	का.स.	९८४१९८०९४५
४३	रुक्मिणी पौडेल	का.स.	९८४९०६४००३

४.३ जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरणका केही झलकहरू:

मितिः २०७९ भाद्र १९ गते, कास्की

मितिः २०७९ भाद्र २६ गते, सिराहा

मोहत्तरीको बर्दिबास नगरपालिकामा सम्बोधन गर्दै अध्यक्षज्यू

मितिः २०७९ भाद्र २६ गते, सिराहा

मितिः २०८० वैशाख २३, इलाम

मितिः २०७९ भाद्र २८, सप्तरी

मितिः २०८० वैशाख २३, इलाम

मितिः २०८० वैशाख २३, झापा

मिति २०८०/०३/०२, नवलपरासी पूर्व

मिति २०८०/०९/२९, कन्काई झापा

माननीय मन्त्रीज्यू आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा

माननीय मन्त्रीज्यू आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा

माननीय मन्त्रीज्यू आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा

माननीय मन्त्रीज्यू आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा

रुपन्देही जग्गा नापजाँच शुभारम्भ कार्यक्रम

कैलालीमा अन्तर्किया कार्यक्रम ।

लम्कीचुहा कैलाली जग्गा वितरण

चितवन बाँदरझुलामा जिडिपिस जिएनएनएस प्रणालीको काम उद्‌घाटन तथा जनतासँग छलफल कार्यक्रममा सहभागी।

राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्यप्रगति, असल अभ्यास र चुनौती विषयमा नापी विभागको आयोजनामा नापी विभागको सभाहलमा भएको अन्तर्क्रिया कार्यक्रमका सहभागी

राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्यप्रगति, असल अभ्यास र चुनौती विषयमा नापी विभागको आयोजनामा नापी विभागको सभाहलमा भएको अन्तर्क्रिया कार्यक्रमका सहभागी

राष्ट्रिय भूमि आयोगको कार्यप्रगति, असल अभ्यास र चुनौती विषयमा नापी विभागको आयोजनामा नापी विभागको सभाहलमा भएको अन्तर्क्रिया कार्यक्रमका सहभागी

दाङ जिल्लाका स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू सहित राष्ट्रिय भूमि आयोग जिल्ला समितिको जिल्ला स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम।